

TALOUSARVIO VUODELLE 2023 YHTYMÄSUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2025

Johtajan ehdotus 30.09.2022

Yhtymähallitus 6.10.2022

Jäsenkuntainfo 12.10.2022

(Yhtymähallitus 13.10.2022 / 27.10.2022 – tarvittaessa)

YT-ryhmä 15.9.2022 ja 27.10.2022

Yhtymävaltuuston hyväksymä 27.10.2022 § XX

Sisällys

1. JOHDON KATSAUS SUUNNITELMAKAUDEN TAVOITTEISIIN	1
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS	3
2.1 Työllisyyden ja suhdanteiden kehitys.....	3
2.2 Nuorisoikäluokan kehitys ja yhteishaun nettovirta.....	4
2.3 Valtion ohjaustoimenpiteiden vaikutukset	5
2.4 Aluekehittäminen ja projektitoiminta	6
2.5 Koulutusyhteistyö ja kumppanuudet	7
2.6 Yhtymän jäsenkunnat	9
3. STRATEGIA, ORGANISAATIO JA YHTEISET TAVOITTEET 2023–2025	10
3.1 Strategia 2021–2025 ohjelman toteuttaminen	10
3.2 Strategian toteuttamisen keskeiset toimenpiteet suunnitelmavuosille 2023–2025.....	12
3.3 Organisaatio	12
3.4 Opiskelijamäärän kehitys 2020–2025.....	14
3.5 Henkilöstötavoitteet ja henkilöstömäärän kehitys	14
3.6 Suunnitelmakauden yhteiset toimintapolitiikat	15
3.6.1 Johtaminen ja konsernitoiminta.....	15
3.6.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	15
3.6.3 Henkilöstön yhteistoiminta.....	16
3.6.4 Turvallisuus	16
3.6.5 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	17
3.6.6 Ympäristö ja kestävä kehitys	18
4. TALOUSARVION 2023 JA TALOUSSUUNNITELMAN 2023–2025 PERUSTELUT	19
4.1 Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet	19
4.2 Talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023–2025 rakenne.....	21
4.3 Tuloslaskelma ja tunnusluvut	21
4.4 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	23
4.5 Palvelualueiden tuloslaskelmat 2023 – 2025	24
4.6 Talousarviovuoden 2023 sitovat määrärahat ja perustelut	25
5. INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2023–2025	26
5.1 Toimitilat ja kiinteistöt	26
5.2 Irtaimen omaisuuden hankinta.....	27
5.3 Muut investoinnit.....	27
5.4 Käyttöomaisuuden poistolaskentaohjeet ja poistosuunnitelman noudattaminen.....	27
5.5 Investoinnit vuosina 2023–2025	27
6. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET	28
7. TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET	29
7.1 Koulutusyhtymän mittarit	29
7.2 Tutkintotarjonta vuonna 2023.....	30
7.3 Valtionosuusrahoituksen laskentaperusteet 2023	31
7.4 Yhdistelmä investoinneista vuosille 2023–2025	32
7.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.....	33

1. JOHDON KATSAUS SUUNNITELMAKAUDEN TAVOITTEISIIN

Suunnitelmakauden 2023-25 tavoite on edetä kestäväen kasvun strategian mukaisesti. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja rahoitusuudistusten ennakoitavuus on haasteellista tulevien lähivuosien aikana. Nuorten ja työikäisten aikuisten koulutukseen liittyvä rahoitus vahvistuu vasta vuosien 2023-24 aikana tehtävien päätösten jälkeen. Eduskuntavaalit ja uusi hallitusohjelma voivat edelleen tuoda muutoksia toisen asteen koulutuksen lainsäädäntöön.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän valtionosuusrahoitus pyritään vahvistamaan yli 2730 opiskelijavuoden tasolle. Vuoden 2022 tulokset osoittavat, että toiminta-alueellamme on koulutustarvetta merkittävästi yli 2592 opiskelijavuoden (opv) tason, mikä oli alkuperäisen suoritepäätöksen ja valtionosuusrahoituksen taso vuodelle 2022. Suunnitelmakauden 2023-25 aikana Keski-Pohjanmaalle tulee todennäköisesti toteutumaan merkittäviä uusia teollisuusinvestointeja. Alueelle syntyy uusia työpaikkoja siinä määrin että osaavaa työvoimaa on löydettävä oman alueen lisäksi myös muualta Suomesta ja ulkomailta. Investointeihin ja elinkeinon kasvuun liittyvissä erityistilanteissa on tarve neuvotella tarkemmin ministeriöiden kanssa alueen teollisuuden kasvua tukevista koulutusinvestoinneista ja rahoituksesta.

Koulutusyhtymän strategialle tullaan tekemään väliarviointi keväällä 2023. Uuden strategian valmisteluvaiheessa 2020-21 kiinnitettiin huomiota kestäväen kasvun tavoitteisiin ja talouden tasapainottamiseen. Väliarvioinnin yhteydessä käydään läpi myös koulutusyhtymän taloudellisen kantokyvyn kehittyminen ja näkymät tulevaisuuteen. Taloudellisen kantokyvyn arviointiin on hyvä varautua vuosien 2023-25 aikana. Ammatillisen koulutuksen rahoituksessa on tapahtunut koulutusyhtymän kannalta varsin merkittäviä vuosien 2021-2022 aikana koulutusalojen rahoituksen suhteellisessa kehityksessä. Näiden muutosten merkitys ja johtopäätökset eri palveluiden toteuttamiselle on arvioitava tarkasti lähivuosien toimintaa suunniteltaessa. Koulutusyhtymän tarjoamat palvelut, toiminnot ja resurssit tulee mitoittaa sellaiselle tasolle, että toiminta on pidemmällä tähtäimellä taloudellisesti tasapainossa. Vuosien 2020-25 aikana on toteutettu ja toteutetaan useita välttämättömiä rakennushankkeita, joilla varmistetaan koulutusyhtymän tilojen ajanmukaisuus, terveellisyys ja turvallisuus.

Koulutusyhtymän sujuvan toiminnan kannalta on vietävä läpi välttämättömät rakennus- ja korjaushankkeet, investoitava oppimisympäristöihin. Näihin liittyvät päätökset tehdään vaiheittain, huomioiden rahoituksen ja talouden kokonaistilanne. Päätöksenteon taustalla olevat asiat vaihtelevat vuosittain. Merkittävien uusien avausten tekeminen tulee todennäköisesti edellyttämään ulkoista rahoitusta ja avustuksia. Koulutusyhtymän oma investointikyky on rajallinen, ja se tulee kohdistaa perustoimintoihin ja palveluihin.

Lähivuosille on odotettavissa uusia aktiivisia kansallisen tason ohjaustoimia toisen asteen koulutuksen kehittämiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut syyskuulla 2022 raportin sen asteen koulutuksen alan yhteistyön ja järjestäjärakenteen kehittämiseksi. Kehitystarpeita on sekä rahoituksen käytön tehostamisessa sekä koulutuksen järjestäjien välisen yhteistyön lisäämisessä. Lisäksi valtion velanottoa ja julkisia menoja tullaan todennäköisesti rajaamaan lähivuosina. Alueiden muuttuva väestöpohja luo tarpeita uudistaa toisen asteen koulutusta ja varmistaa koulutuksen saavutettavuutta. Vuoden 2023 talousarviota ja yhtymäsuunnitelmaa laadittaessa ei ole tiedossa tarkkoja toimenpiteitä tai poliittisia päätöksiä, joiden perusteella toisen asteen ammatillista koulutusta tullaan kehittämään 2023-24. Nämä ratkaisut toteutuvat vaiheittain poliittisen päätöksenteon tuloksena. Suomalaisen koulutuspolitiikan alalla toisen asteen ammatillista koulutusta koskevaa sääntelyä uudistetaan lähes jatkuvasti. Verrattuna esimerkiksi lukiokoulutukseen ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja asetusten ohjaus on hyvin aktiivista.

Ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön rinnalla lähivuosina tapahtuu uudistuksia yhteiskunnallisesti merkittävien palveluiden rakenteiden ja hallinnon uudistamisessa. Uudet hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa vuoden 2022 aikana. Alueellisten sosiaali- ja terveystalouden tuotanto ja hallinto järjestetään uudella tavalla. Vastaavasti työ- ja elinkeinoministeriön TE2024 uudistus siirtää työllisyydenhoidon palvelut kuntien hoidettavaksi. Toisen asteen ammatillinen koulutus on tiiviissä ja välittömässä vuorovaikutuksessa sosiaali- ja terveystalouden sekä työllisyydenhoidon palveluiden kanssa. Koulutusyhtymän palvelut tuottavat uutta osaavaa työvoimaa palvelualueille, sekä järjestää työvoimakoulutusta työllisyydenhoitoon liittyen. Näiden yhteiskunnan sektoreiden rakenteen ja hallinnon uudistuessa koulutusyhtymän tulee olla mukana edistämässä ja toteuttamassa muutoksia niin että tuotetut palvelut ja toimintamallit ovat ajanmukaisia ja kaikkien osapuolten tiedossa. Julkisen ja kunnallisen sektorin palveluiden uudistamiseen liittyen on noussut esille aiemmin tilanteita missä tiedonkulku ja sujuvat yhteistyöprosessit on saatu käyntiin vasta siirtymävaiheen jälkeen. Näiden mainittujen sektoreiden kehityksen ja uudistamisen kanssa koulutustoiminnan tulee olla eturintamassa myös siitä syystä, että onnistuminen ja sujuvat prosessit esimerkiksi työvoimakoulutuksessa ovat strategisia koulutustoiminnan palveluiden ja toimintatuottojen toteutumisen kannalta.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa edelleen kansainväliseen tilanteeseen ja talouselämään. Hyökkäyssodan ja muiden yhteiskunnallisten tekijöiden vaikutuksesta koulutusyhtymän käyttötalouden kustannukset nousevat. Toimintakustannukset nousevat mm. seuraavien tekijöiden vaikutuksesta: uudet kunnallisen puolen työsopimukset, energian hinta, inflaatiokehitys ja useat muut tekijät. Edellisinä vuosina yleinen inflaatio ja kustannusten nousu on ollut maltillista. Vuosien 2023-25 taloussuunnittelussa joudutaan varautumaan toimintakustannusten nousuun.

Suunnitelmakaudella 2023-25 on otettava käyttöön uusia toimintamalleja kuten energiansäästöohjelma. Toiminnan taloudellisuutta edistäviä investointeja kuten aurinkosähköjärjestelmiä tullaan todennäköisesti toteuttamaan eri kiinteistöihin liittyen. Koulutusyhtymällä on hyvä kokemus muutama vuosi sitten rakennetun sähkö- ja automaatioalan kiinteistön yhteyteen liitetyn aurinkosähköjärjestelmän eduista energiakulujen säästöissä. Energiankäyttöä säästävät ratkaisut edistävät koulutustoimintaan liittyvän kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista esimerkiksi hiilijalanjaljen pienentämisen sekä ekologisten vaikutusten huomioimisen kautta.

Koulutusyhtymän tavoitteena on edistää kestävä kasvun ja kehityksen tavoitteita. Vuoden 2022 aikana kestävä kehityksen tavoitteita ja edistämiseen vaikuttavia ratkaisuja ja toimenpiteitä on kartoitettu useassa projektissa. Toimenpiteitä tarvitaan koulutustarjonnan ja kestävä kehitystä edistävien opetussisältöjen kehittämisessä, oppilaitosten toimintamalleissa (energia, tilojen käyttöasteet) ja henkilöstön toiminnassa. Koulutustoiminnan vaikutuspiirissä olevien ratkaisujen tunnistamiseksi olemme toteuttaneet mm. Ekokampus-projektin yhteistyössä Chydenius-yliopistokeskuksen ja Centria ammattikorkeakoulun kanssa. Yhteistyölle on mahdollisuuksia mm. yhteisen tilastrategian ja oppimisympäristöjen kehittämisessä ja hyödyntämisessä. Tilaratkaisuja tulee suunnitella ja valmistella pitkällä tähtäimellä aina yli 2030 uudelle vuosikymmenelle saakka.

Vuosien 2023-2025 toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita on laadittu varovaisuus-periaatteella, kestävä kasvun tavoitteet huomioiden. Tämä näkökulma perustuu ulkoisen ja sisäisen toimintaympäristön arviointiin sekä kestävä talouden tasapainon saavuttamiseen. Suunnitelmakauden talousarviossa tavoitteet on asetettu taloudellisesti ylijäämäiselle tasolle. Toimintaympäristön epävarmuudesta johtuvien kustannusten nousun ja valtionrahoituksen tason vaihtelun takia on huomioitava, että talouden toteutumiseen suunnitelmien mukaisesti liittyy myös riskejä. Tähän liittyen koulutusyhtymän talouden kantokyvyn arviointi tulee vaatimaan erityistä huomiota 2023-25.

Talouden tunnuslukujen osalta vuoden 2023 talousarvion toimintatuotot ovat 38,8 m€ (TA2022 38,7 m€; TP2021 37,5 m€) ja toimintakulut 35,5 m€ (TA2022 35,5 m€ ja TP2021 34,7 m€). Toimintakate on 3,3 m€ ja se riittää rahoituskulujen ja poistojen kattamiseen. Tilikauden tulostavoite on positiivinen tulos. Tilikauden tulokseen sisältyy kertamenona 180 t€ auto- ja logistiikkatilojen purkukustannuksia, jotka katetaan tuloslaskelmassa vastaavalla varusten tuloutuksella. Tuloksen jälkeisten erien jälkeen tilikauden 2023 ylijäämä on 523.000 euroa. Rahoituslaskelma osoittaa koulutusyhtymän taloudellisen tilanteen haasteet. Vaikka koulutusyhtymän taseen ylijäämä, rahastot ja varaukset ovat edelleen noin 18,0 m€ tasolla, niin tappiolliset aikaisemmat tilikaudet ja investoinnit ovat lisänneet lainanottoa ja kassavarat ovat vähäiset. Suunniteltujen investointien hallittu toteuttaminen on kuitenkin perusteltua koulutuksen tason ja vetovoimaisuuden turvaamiseksi, mutta taloudellisesta näkökulmasta ne toteutetaan tilikausien tulostavoitteiden ja velanoton tason asettamissa rajoissa.

Vuodelle 2023 on suunniteltu rakennusinvestointeja 6,85 m€ edestä, jotka edellyttävät 5-6 m€ lisälainanottoa. Kokolassa jatketaan auto- ja logistiikkatilojen uudisrakentamista (kustannusarvio 8,0 m€) sekä käynnistetään Kälviän kansanopistotilojen uudis- ja korjausrakentamisen ensimmäinen vaihe (3,2 m€). Kunnossapidon pienkohteiden määräraha on 0,25 m€, irtaimen omaisuuden investointimääräraha 1,0 m€ ja lisäksi mahdollisiin osakkeisiin ja maa-alueisiin on budjetoitu yhteensä 0,1 m€. Metsätilojen mahdollisten ostojen yhteydessä arvioidaan myös kuntayhtymän omistuksessa olevien tilojen myyntiä.

Koulutusyhtymän toiminnan ja talouden tavoitteissa onnistuminen edellyttää ponnistelua ja jatkuvaa kehittämistä. Lähtökohdat vuodelle 2023 saadaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituspäätöksistä. KPEDU on onnistunut 2022 opiskelijahankinnassa erittäin hyvin. Ylitämme vuodelle 2022 asetetun yli 2800 opiskelijavuoden tavoitteen. Tavoite on vakiinnuttaa valtionosuusrahoituksen määrä ja taso 2750 opiskelijavuoden tasolle. Valtionosuusrahoituksen rinnalla muiden toimintatuottojen monipuolistaminen ja vahvistaminen on erittäin tärkeää koulutusyhtymän taloudellisen kehityksen ja investointikyvyn varmistamiseksi.

Ari Maunuksela, yhtymäjohtaja

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

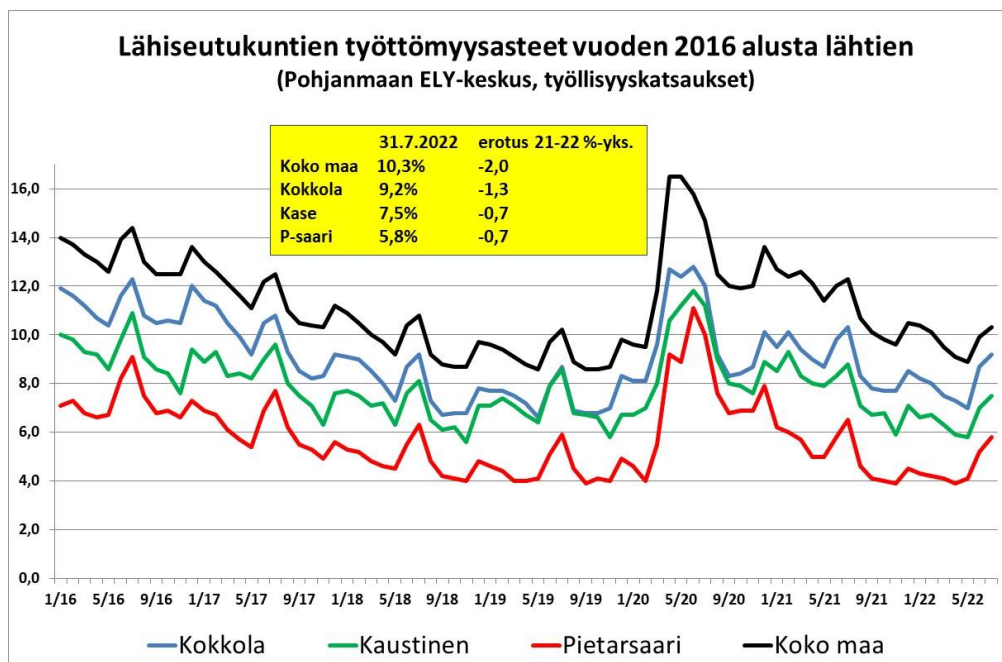
2.1 Työllisyyden ja suhdanteiden kehitys

Koronapandemiasta johtuvat rajoitukset ovat ainakin pääosin poistuneet, mutta tilalle on tullut Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan aiheutuneet laajat taloudelliset vaikutukset. Vielä toistaiseksi talous- ja suhdanneluvut ovat kohtalaiset niin alueellamme kuin koko maassa, mutta tulevasta talvesta odotetaan erittäin haastavaa energian kohonneiden hintojen vuoksi. Tällä tulee olemaan suuria kerrannaisvaikutuksia yritysten ja kotitalouksien mutta myös julkisen sektorin talouden hallintaan. Kukaan ei vielä tiedä kriisin kestoa ja vaikutuksia, mutta hyvin suurella todennäköisyydellä talouskasvu ja työllisyyslukemat heikentyvät viennistä elävällä alueellamme.

Työttömyysaste on kuitenkin alueellamme laskenut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna edelleen ja lukemat ovat selvästi koko maan keskiarvon alapuolella. Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan työttömyysaste oli heinäkuun 2022 lopussa Kokkolan seutukunnassa 9,2% (10,3% vuosi sitten), Pietarsaaren seutukunnassa 5,8% (6,5) ja Kaustisen seutukunnassa 7,5% (8,8). Koko maan työttömyysaste oli heinäkuussa 10,7% (12,3). Pietarsaaren seutukunnassa työttömyysaste on jo niin alhainen, että se lähestyy täystyöllisyyttä.

Nuorten työttömyysluvut ovat pudonneet muuta väestöä vieläkin voimakkaammin. Heinäkuussa 2022 Keski-Pohjanmaan maakunnassa oli 377 alle 25-vuotiasta työttömänä, mikä on 94 vähemmän (-20,0 %) kuin vuonna 2021 samaan aikaan. Toimenpiteitä nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi on kuitenkin syytä jatkaa ja edelleen kehittää yhdessä työllisyyden kuntakokeilun, työhallinnon, kuntien, yhteistyökumppaneiden ja työnantajien kanssa, jotta luvut eivät lähtisi mahdollisen taantuman johdosta hallitsemattomaan kasvuun.

Tilanteen tekee haastavaksi se, että suurella osalla toimialoista ja yrityksistä on edelleen haasteita saada osaavaa työvoimaa. Kriisistä toiseen siirtymisestä huolimatta lähestymme tilannetta, jossa alueen oma työvoima ja väestöpohja ei enää riitä, ja tarvitsemme muualta muuttavia osaajia. Käytännössä tämä tarkoittaa työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa ja sen aktiivista haltuunottoa yhdessä kuntien, kumppaneiden ja työnantajien kanssa. Tähän työhön antaa lisämahdollisuuksia vuoden 2021 alussa käynnistynyt työllisyyden kuntakokeilu sekä Kpedun omat palvelut ja hankkeet maahanmuuttajien kouluttamisessa ja kotouttamisessa.

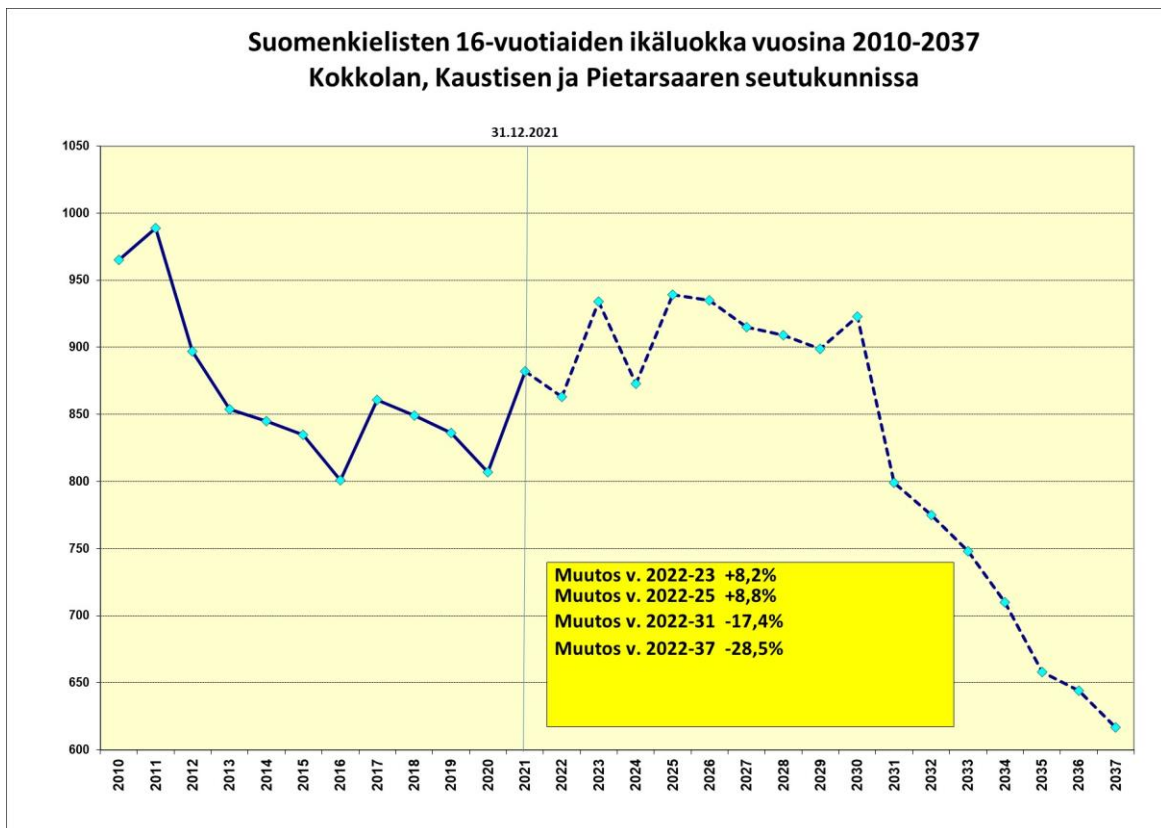

Kuva 1. Lähiseutukuntien työttömyysasteet vuoden 2016 alusta lähtien (Lähde: Pohjanmaan ELY-keskus, työllisyyskatsaukset)

Toimintaympäristössämme on myös muita ulkoisia muutostekijöitä. Ilmastonmuutos ja sen aiheuttama vihreä siirtymä tulevat muuttamaan maailmaa vääjäämättömästi ja myös Kpedun tulee ottaa ne huomioon toiminnassaan. Näköpiirissä on haasteiden lisäksi myös paljon mahdollisuuksia mm. kaivos- ja akkuteollisuudessa, biotaloudessa, uusissa energiaratkaisuissa, digitalisaatiossa, robotiikassa, rakentamisessa, liikenteen uusissa voimanlähteissä ja matkailussa. Nämä kaikki vaikuttavat tulevaisuuden työvoiman tarpeeseen ja työn tekemisen sisältöihin. Uusia ammatteja sekä osaamistarpeita tulee ja vanhoja katoaa kiihtyvällä tahdilla. Hyvät kokemukset etätyöstä ja -opetuksesta tuovat Kpedulle myös uusia mahdollisuuksia asiakkuuksissa, opetuksen ja palveluiden järjestämisessä, rekrytoinneissa sekä tilaratkaisuissa. Saavutettavuus (lento-kenttä, tieliikenneverkko, tietoverkot) on yritystemme ja myös Kpedun kannalta tärkeää.

2.2 Nuorisoikäluokan kehitys ja yhteishaun nettovirta

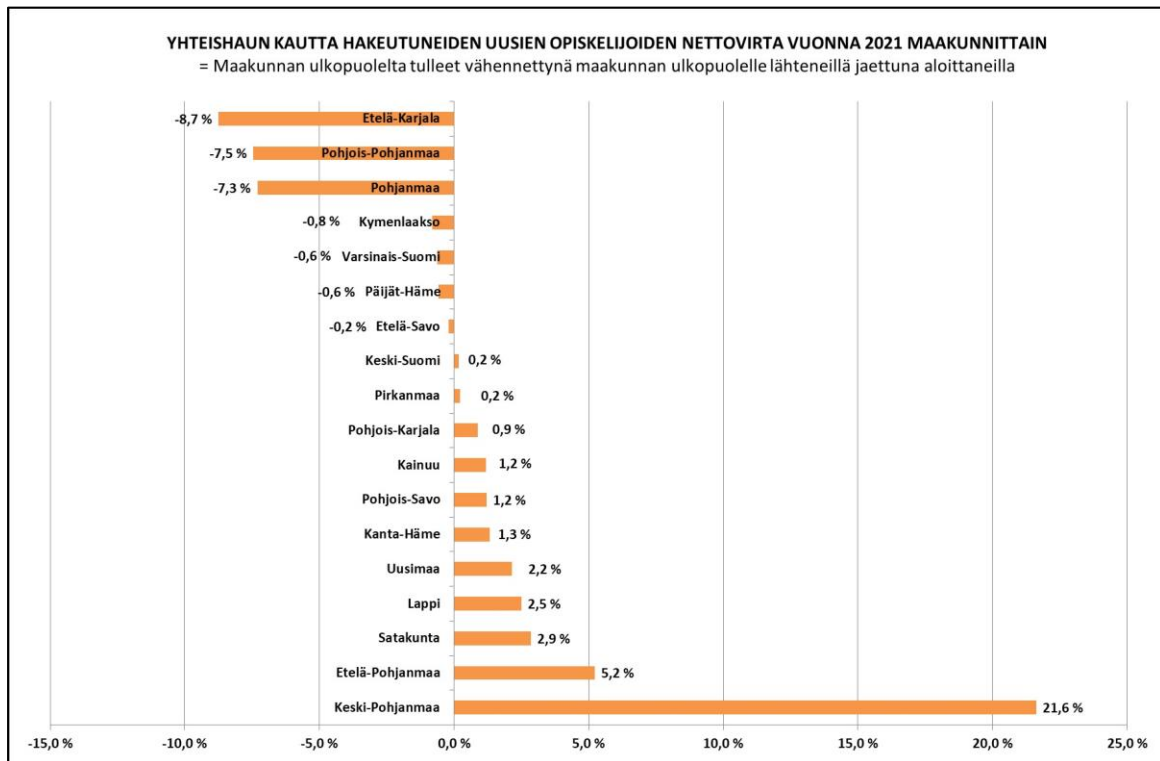
Vuoden 2021 lopussa 16-vuotiaiden määrä oli Kokkolan, Kaustisen ja Pietarsaaren seutukunnissa yhteensä 1511 henkeä, joista suomenkielisiä oli 882 (58,7 %). Suomenkielisten 16-vuotiaiden määrä tulee 2020-luvulla hieman kasvamaan, mutta sen jälkeen tapahtuu merkittävä pudotus (kuva 2). Nuorten ikäluokkien romahtaminen 2030-luvulla tarkoittaa sitä, että painopiste opiskelija-asiakkaiden osalta alkaa tuolloin siirtymään yhä enemmän jatkuvan oppimisen ja työssä olevien kouluttamisen puolelle. Koulutusyhtymä vastaa toiminta-alueellaan yhdessä lukioiden kanssa peruskoulunsa päättävien jatkopolusta toiselle asteelle. Koulutuspaikkoja kyetään oppivelvollisuuden laajentumisen astuttua voimaan tarjoamaan jatkossakin koko ikäluokalle.

Kuva 2. Suomenkielisten 16-vuotiaiden ikäluokka vuosina 2010–2037 Kokkolan, Kaustisen ja Pietarsaaren seutukunnissa (lähde: Tilastokeskus väestö ikäluokittain – vuosien 2010-21 lukemat toteutuneita, vuosien 2022-37 lukemat perustuvat 0-15 v. ikäluokkiin v. 2021 lopussa, muuttoliikkeen vaikutusta ei ole otettu huomioon)

Kpedun opiskelijat tulevat ydinmaakuntaa huomattavasti laajemmalla alueella. Kpedulla on jäsenkuntia Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien alueella, mikä on aika ajoitin osoittautunut OKM:n erilaisissa koulutusmitoituksissa ongelmalliseksi. Näissä usein verrataan koulutuksen järjestäjien sijaintimaakunnan nuorten ikäluokkia ja aloituspaikkoja/aloitaneita keskenään. Tässä vertailussa Kpedulla on aina liian paljon koulutuspaikkoja, koska todellisuudessa toiminta-alue on huomattavasti ydinmaakuntaa laajempi.

Kuvassa 3 on kuvattu v. 2021 ammatillisen koulutuksen yhteishaun ”nettovirtaa” maakunnittain, eli maakunnan ulkopuolelta tulleiden ja maakunnasta muualle lähteneiden suhdetta, mikä on Keski-Pohjanmaalla aivan poikkeuksellinen. Kpedun osuus maakunnan ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosista on n. 96%, eli mukana on myös Kaustisen evankelisen opiston ja Keski-Pohjanmaan konservatorion lukemat.

Kuva 3. Yhteishaun kautta hakeutuneiden uusien opiskelijoiden nettovirta v. 2021 maakunnittain = maakunnan ulkopuolelta tulleet vähennettynä maakunnan ulkopuolelle lähteneillä jaettuna aloittaneilla (lähde: opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen)

2.3 Valtion ohjaustoimenpiteiden vaikutukset

Vuoden 2023 ammatillisen koulutuksen rahoitus ei ole täysin ennakoitavissa. Talousarviovuoden budjetti on laadittu käytettävissä olevien tietojen ja edellisten vuosien toteutuneiden rahoitustasojen perusteella. Mikäli koronapandemian vaikutus päättyy, toimintakulujen taso tulee nousemaan jonkin verran. Uudistetun lainsäädännön mukainen laajennettu oppivelvollisuuden (maksuton toisen asteen koulutus) mukainen toiminta on käynnistynyt syksyllä 2021. Se laajenee vaiheittain, kunnes lukuvuoden 2023-24 syksyllä kirjoilla on kolmella eri vuosikurssilla peruskoulun päättäneitä opiskelijoita, joita laajennettu oppivelvollisuus koskee. On todennäköistä, että laajennettu oppivelvollisuuden edellyttämien palveluiden kokonaiskustannukset selviävät vasta tulevinä vuosina. Tämän vuoksi koulutusyhtymän toiminnassa varaudutaan toimintakustannusten nousuun keräämällä tietoja laajennetun oppivelvollisuuden mukanaan tuomista uusista kustannuksista, mitkä muodostuvat esimerkiksi tietokoneiden ja työvälineiden hankinnoista aloittaville opiskelijoille. OKM on luvannut kattaa kertyneet kustannukset, siksi on tärkeää kerätä uuden toiminnan käynnistämiseen liittyvät kulut ja niiden perusteet. Uudistuksen vaikutus voi Keski-Pohjanmaan alueella jäädä keskimääräistä pienemmäksi, koska alueella peruskoulun päättävä ikäluokka on yleensä hakeutunut toisen asteen koulutukseen lähes täysimääräisesti.

Uuden lainsäädännön soveltamisen seuranta tarvitaan. Eri koulutuksen järjestäjät soveltavat erilaisia periaatteita maksuttoman toisen asteen koulutuspalveluihin. Laki velvoittaa tarjoamaan toisen asteen koulutuksen maksuttomana peruskoulun päättävälle ikäluokalle, eräät koulutuksen järjestäjät voivat tarjota toisen asteen koulutusta maksuttomana kaikille opiskelijoille. Tämä saattaa muodostua joissakin tilanteissa koulutuksen vetovoimatekijäksi/kilpailukeinoksi, tai toisaalta väärinkäytettynä kulueräksi mikä voi johtaa ylisuuriin kuluihin, joita OKM ei tule korvaamaan.

Valtion ohjaustoimenpiteiden kokonaisvaikutus on kehittynyt myönteiseen suuntaan erityisesti rahoituksen osalta. Kokonaisuutena rahoitusjärjestelmä toimii jäljessä, uudistuksilla velvoitetaan toimintaan ja palveluihin mitkä rahoitetaan vasta jälkikäteisesti. Vastuu toiminnan taloudellisuudesta on koulutuksen järjestäjillä. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä korostaa nuorten asemaa ja ammatillisten perustutkintojen merkitystä. Laajennetun oppivelvollisuuden rahoitus tullaan saamaan osin jälkikäteisesti. Jatkuvan oppimisen ja työikäisen väestön koulutustarpeiden osalta rahoitusjärjestelmää tulee uudistaa merkittävästi. Rahoituksen ohella ammatillisen koulutuksen toteuttamiseen liittyvät seuranta- ja raportointivastuut ovat lisääntyneet. Näitä ovat esimerkiksi opetustuntimäärien seurannan vaatimukset. Opettajan työhön ja oppilaitosten hallintoon liittyvä raportointi edellyttää, että ammatillisissa oppilaitoksissa kehitetään ja otetaan käyttöön uusia toimintamalleja, sekä samanaikaisesti toimintaa tehostavia digitalisointi- ja automatisointiratkaisuja.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tuore raportti toisen asteen koulutuksen kehittämisestä nostaa esille ammatillisen koulutuksen osalta rahoitusmallin uudistamisen oppivelvollisuuskoulutuksen ja jatkuvan oppimisen osalta. Nämä uudistukset ovat vielä keskeneräisiä ja jatkuvat vuosien 2023–25 aikana. Nykyinen rahoitusjärjestelmä painottaa tutkintojen merkitystä ammatillisen koulutuksen rahoituksen perustana. Tutkintojen merkitystä on arvioitava erikseen oppivelvollisuuskoulutuksen ja jatkuvan oppimisen osalta. KPEDUN osalta rahoitusjärjestelmän uudistaminen vaikuttaa koko toimintaan koska puolet opiskelijoista ovat oppivelvollisia ja puolet työikäisiä. OKM on valmistelun osalta todennut mm. että rahoitusmallin ja uudistusten tulee olla sellainen, että se ei kannusta pidentämään oppivelvollisten opintoja; toisaalta jatkuvan oppimisen palveluiden tuottaminen osatutkintojen ja ei-tutkintolähtöisten koulutusten osalta pitäisi olla toteutettavissa taloudellisesti yhtä järkevällä tavalla kuin tutkintoihin tähtäävä koulutus. Muuten eri opiskelijat asetetaan eriarvoiseen asemaan. Lyhyellä tähtäimellä valtionosuusrahoituksen perusrakenne tulee todennäköisesti säilymään samanlaisena, muodostuen laskennallisesti perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksesta sekä vaikuttavuusrahoituksen sisällä olevista työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen sekä opiskelijapalautte- ja työelämäpalautte -osioista. Rahoituksen kohdentamisen kriteerit säilyisivät todennäköisesti myös nykyisenlaisina.

Toisen asteen koulutusta koskien valtion ohjaustoimenpiteiden valmistelussa tullaan lähivuosina käymään läpi seuraavia teemoja: ammatti- ja erikoisammattitutkintojen uudistaminen, tutkintojen osia lyhyemmät osaamiskokonaisuudet (uusi asia), jatkuvan oppimisen rahoituksen suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet sekä rahoitusperusteet (tutkinnon osat, opiskelijapalautteet), muutokset tutkintotyypeittäin, työikäisten koulutukseen liittyen henkilöstökoulutus, työvoimakoulutukseen ja muu ammatillinen koulutus.

Koulutusyhtymän talousarvioon ja yhtymäsuunnitelmaan nostetaan esille keskeiset muutokset, joilla on vaikutusta talousarviovuoden rahoitukseen ja ministeriön rahoituspäätöksiin. Osa asioista toteutuu vaiheittain lähivuosina. Vuosien 2023–25 aikana näyttää korostuvan erityisesti lisärahoitus ja ohjaus sosiaali- ja terveysalan henkilöstön kouluttamiseen niin sosiaali- ja perustutkinnon osalta kuin lyhyempien koulutusten kuten esimerkiksi hoiva-avustajien koulutus.

2.4 Aluekehittäminen ja projektitoiminta

Keski-Pohjanmaan maakuntastrategia ja -ohjelma toteuttamissuunnitelmineen on Kpedun näkökulmasta keskeisin aluekehittämiseen liittyvä kokonaisuus. Kpedu on osallistunut aktiivisesti nykyisen maakuntaohjelman 2022–25 laatimiseen ja ensimmäisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Pidämme tärkeänä yhteisiin tavoitteisiin sitoutumista ja niihin vaikuttamista. Kpedun tavoitteena on olla jatkossakin merkittävässä roolissa alueemme kehittämisessä yhdessä tiiviiden kumppanuusverkostojen kanssa. Työnjako ja yhteistyö keskeisten kumppaneiden kanssa onkin tärkeää, jotta aluekehittämisen resursseista saadaan lisää vaikuttavuutta. Maakuntastrategian lisäksi mm. Kokkolan kaupungin sekä työ- ja elinkeinoministeriön välisessä ekosysteemisopimuksessa linjataan strategisia painopisteitä ja keihäänkärkiä TKI-toiminnassa. Tärkeässä roolissa ovat myös kuntien ja elinkeinoyhtiöiden toiminta-alueemme elinvoimaan ja kehittämiseen liittyvät strategiat.

Maakuntaohjelmassa luodaan suuntaviivoja erityisesti EU:n rakenne- ja maaseuturahastojen varojen käytölle. Päätymässä olevan ohjelmakauden 2014–20 alueellisten ja kansallisten rahoitusten painotukset ovat mahdollistaneet Kpedun keskeisten kehittämisteemojen toteuttamisen. Näitä ovat mm. yritysten osaamisen

ja kasvun tukeminen, ammatillisen koulutuksen ja oppimisympäristöjen kehittäminen, syrjäytymisen ehkäisy, työllisyyden ja työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen sekä kansainvälistymisen edistäminen. Kpedun kaikessa projektitoiminnassa on yhteys perustehtäväämme eli ammatilliseen koulutukseen.

EU-ohjelmakauden 2021-27 toteuttaminen uusien rakennerahastohankkeiden muodossa alkaa näillä näkymin vuoden 2023 alussa. Kpedulle tärkeät teemat saavat jatkoa myös tulevilla kaudella. Mm. osaavan työvoiman saannin turvaaminen, digitalisaatio, vihreä siirtymä/vähähiilisyiden edistäminen sekä yritysten kilpailukyvyyn ja kansainvälisyyden edistäminen korostuvat tulevilla kaudella. Kpedulle tärkeä jatkuva oppiminen on yhtenä kantavana teemana uudessa ESR+ ohjelmassa. Oppimisympäristöjen uudistaminen vastaamaan tulevaisuudessa vaadittavaa osaamista ja ammattitaitoa näkyy myös edelleen ohjelmien tavoitteissa. Kokonaan uutena rahoitusinstrumenttina aikaisempien ESR-, EAKR- ja maaseuturahastojen rinnalle on tullut ns. oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), joka Suomessa kohdennetaan turpeesta luopumisesta johtuvien haittavaikutusten lieventämiseen. Näillä näkymin ohjelma käynnistyy kesällä 2023. Edelliseen ohjelmakauteen verrattuna ESR-rahoitus vähenee puolestaan merkittävästi. Kokonaisuutena ottaen Keski-Pohjanmaan alueen EU-rahoitukset pysyvät kuitenkin aikaisemmalla tasolla.

Edellisen ohjelmakauden hankkeita saa toteuttaa aina vuoden 2023 loppuun saakka. Kpedu onnistui myös saamaan merkittäviä lisärahoituksia käynnissä oleviin hankkeisiin keväällä 2022. Keski-Pohjanmaalle on kanavoitunut lisäksi EU:n komissiolta ylimääräistä koronataukea (ReactEU), jonka avulla olemme käynnistäneet rakennerahastohankkeita mm. yritysten auttamiseksi koronasta selviytymisessä. Ohjelmakauden vaihtumisen yhteydessä onkin ollut poikkeuksellisen paljon EU-rahoituksia käynnissä, joten aikaisempien vuosien tapaista rahoituskatkosta ohjelmakausien välillä ei tällä kertaa tullut.

Talousarviota laadittaessa Kpedulla oli käynnissä yli 50 ulkopuolista julkista tukea saavaa projektia, joista yli puolet oli rakenne- ja maaseuturahastojen EU-hankkeita. Projektitoiminnan euromääräinen toteutuma tulee olemaan vuoden 2022 osalta n. 2,5-2,8 M€:n tasolla. Vuoden 2023 osalta projektitoimintamme volyyymiä on vaikea ennakoida, mutta pidemmän aikavälin tavoitteena tulee olla kestävä kasvu myös projektitoiminnan osalta. Tämä tarkoittaa resurssien lisäämistä kaikkiin projektitoiminnan vaiheisiin/osa-alueisiin ja myös toiminnan ulottamista koko organisaatioon.

Kpedu on saanut vuosittain merkittäviä kehittämispanoksia Opetushallituksen ja OKM:n valtionavustuksista, joiden rinnalla on ollut muutaman vuoden OKM:n strategiarahoitus-instrumentti. Valtionavustuksilla ja strategiarahoituksella olemme pystyneet toteuttamaan uudistuksia mm. tietojärjestelmien, toimintakulttuurin ja prosessien uudistamisessa sekä henkilöstön kouluttamisessa. Valtionavustukset ovat tärkeitä alustoja myös kansallisten verkostojen yhteistyölle ja hyvien käytäntöjen levittämisessä.

Kansainvälisyshankkeet ovat olleet pitkän Koronataujan jälkeen jo vuoden verran kovassa kasvussa. Pääsemme taas aikaisempaan malliin liikuttamaan opiskelijoitamme ja henkilöstöämme ulkomaille ja vastaanottamaan kansainvälisiä vieraita tutustumaan toimintaamme ja kehittämään ammatillista koulutusta. Uusi Erasmus+ -ohjelma tarjoaa paljon uusia mahdollisuuksia mm. EU:n ulkopuolisten liikkuvuuksien hyödyntämisen muodossa aikaisempien Kiina-, Intia- ja Thaimaa -verkostojen lisänä. Pääsemme myös entistä vaikuttavampiin ja laajempiin verkostoihin hakemaan uusia ajatuksia toimintamme kehittämiseen. Tavoitteenamme on olla jatkossakin kärkipäässä Suomessa kansainvälisyyden eri mittareilla.

2.5 Koulutusyhteistyö ja kumppanuudet

Koulutusyhteistyö ja kumppanuudet mahdollistavat sekä yksilöiden valinnanmahdollisuuksia jatkuvan oppimisen periaatteella että koulutuksen järjestäjän toiminnan kohdentamista alueen ja työelämän tarpeiden kannalta oikeisiin toimenpiteisiin. Tiivis yhteistyö myös edistää alueen kehittymistä ja varmistaa erilaisen koulutustarjonnan osuvuuden resurssitehokkaasti.

Koulutusyhtymän toiminta-alueella toimii toisen asteen koulutuksen yhteistyöverkosto, johon kuuluvat alueen ammatillisen ja lukiokoulutuksen järjestäjät. Keski-Pohjanmaan liitto, Centria-ammattikorkeakoulu Oy, Yliopistokeskus Chydenius sekä perusasteen koulutuksen järjestäjät kuuluvat verkostoon asiantuntija- ja yhteistyökumppaneina. Verkoston tavoitteena on kehittää yhteistyössä laadukasta alueen toisen asteen koulutusta sekä vahvistaa jatkuvaa oppimista ja mahdollisuuksia joustaviin opintopolkuihin työelämä- ja jatko-

opintovalmiuksien saavuttamiseksi. Vuonna 2021 uusitun Toisen asteen yhteistyösopimuksen mukaisesti verkoston toiminta perustuu kolmen toimintaryhmän, koulutuksen järjestäjien ylimmän johdon, rehtori/päällikkö ja opinto-ohjaajien ryhmien toimintaan. Verkosto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa yhteistyöpäivään, joihin kutsutaan laajasti alueen nuorten koulutuksen ja/tai hyvinvoinnin piirissä toimivia tahoja. Tavoitteena on toteuttaa yhdistelmätkintoja sekä kehittää opiskelijoiden nivelvaiheita perusasteelta toiselle asteelle ja sieltä korkea-asteelle tai työelämään. Yhteistyötä tehdään kuntien opetus- ja nuorisopalveluiden lisäksi mm. Soiten, Ohjaamo-hankkeen ja Villa Elban kanssa.

Keski-Pohjanmaan ammattiopiston järjestämisluvan mukainen urheiluamis-toiminta toteutetaan pääosin Keski-Pohjanmaan liikunta ry:n (KepLi) koordinoimassa Urheiluakatemiassa. Tavoitteena on yhdistää urheilupalmentautumisen toisen asteen ammatillisiin opintoihin.

Ammatillisen koulutuksen kehittämisessä korostuvat voimakkaasti koulutuksen ja työelämän välisen vuorovaikutuksen tiivistäminen, ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuuden parantaminen ja työpaikoilla tapahtuvan oppimisen lisääminen. Kpedun tavoitteena on vahvistaa työelämän kumppanuuksia ja luoda uusia menetelmiä alueemme työnantajien saamiseksi mukaan ammatillisen koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Vuonna 2022 nimettiin kahdeksan (8) alakohtaista työelämäfoorumia, jotka ovat käynnistäneet toimintansa ja joiden toiminta jatkuu tavoitteiden mukaisesti koko valtuustokauden.

Kpedu yhdessä Osuvakoulu Oy:n kanssa on solminut kolmen (3) eri yrityksen kanssa strategisen kumppanuussopimuksen, joiden tavoitteena on mm. tukea yritysten henkilöstön osaamisen kehittämistä ja rekrytointiprosessia, edistää koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja uusia toimintamalleja osaavan työvoiman varmistamiseksi.

Keski-Pohjanmaan kansanopistolle on nimetty neuvottelukunta, jonka tavoitteena on edistää vapaan sivistystyön lain mukaista elinikäistä oppimista, tehdä tunnetuksi kansanopistotoimintaa ja mm. innovoida uusia hankkeita ja palveluita.

Maakunnallinen ja työhallinnon kanssa tehtävä yhteistyö on perustunut erityisesti yhteistyöhön työvoima- ja koulutustarpeen ennakoinnissa. Meillä on jäsenyys maakuntaliiton Osaavaa työvoimaa Keski-Pohjanmaalle - neuvottelukunnassa. Osallistumme aktiivisesti kunnallisen työllisyydenhoidon kokeiluun. Koulutusyhtymä tekee yhteistyötä myös kampusalueen muiden toimijoiden kanssa sekä muiden lähialueen ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa. Laajennettu oppisopimuslupa tarjoaa mahdollisuuden tuottaa alueen työelämän henkilöstölle tutkintoja ja tutkinnon osia muilta ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä.

Koulutuksen järjestäjätasolla koulutusyhtymä on tiiviissä yhteistyössä valtion opetusviranomaisten OKM:n ja OPH:n sekä Kuntaliiton, Ammattiosaamisen kehittämissyhteistyö AMKE ry:n, Skills-taitajatoiminnan ja Saku ry:n kanssa. Lisäksi Kpedu osallistuu jatkossakin aktiivisesti projektitoiminnan kehittäjäverkostoihin mm. aluekehitysrahastojen, maaseuturahaston sekä Opetushallituksen valtionavustusten kautta.

Keski-Pohjanmaa on ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kansainvälisissä vaihdoissa valtakunnan aktiivisimpia alueita. Normaali vuosina lähes 150 Kpedun opiskelijaa on ulkomaanvaihdossa ja tästä valtaosa toteutuu työpaikoilla tapahtuvana oppimisena. Koronapandemian aktiivisena olemme myös luoneet uusia etäyhteistyömalleja. Oppilaitosverkostot ulkomailla takaavat työssäoppimispaikkojen löytymisen eri alojen opiskelijoille sekä sopivien kansainvälisten projektipartnerien tavoittamisen. Vastaavasti alueemme työnantajat vastaanottavat vuosittain 30-40 ulkomaista opiskelijaa työelämässä oppimisen jaksoille.

Henkilökunnan eri pituiset liikkuvuusjaksot ulkomailla tuovat opetustoimintaan tietoa alan nykytilanteesta ja käytännöistä kv-hankkeissa vertailemme ja kehitämme opetusmenetelmiä ja ohjauksen toimintatapoja yhdessä kumppaneidemme kanssa. Kpedu on vuosittain mukana 3-5 kansainvälisessä ammatillisen koulutuksen kehittäjäverkostossa. Maahanmuuttajakoulutuksella on tärkeä rooli koulutus- ja työperäisen maahanmuuton ja työelämän tarpeiden näkökulmista.

2.6 Yhtymän jäsenkunnat

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymään kuuluu 11 varsinaista jäsenkuntaa ja 3 sopimuskuntaa. Jäsenkuntien asukasmäärät, laskennalliset vuosiopiskelijamäärät ja omistusosuudet ovat:

Jäsenkunta	Asukasmäärä* 31.12.2021	Opiskelijat** 2021	Peruspääoma 31.12.2021, €	Omistus-% 31.12.2021
Halsua	1 083	44	220 344,82	2,38
Kalajoki	12 412	235	284 991,30	3,08
Kannus	5 390	254	647 576,24	7,00
Kaustinen	4 196	162	724 841,47	7,84
Kokkola	47 909	2 491	4 539 407,25	49,08
Lestijärvi	719	18	74 437,03	0,8
Perho	2 676	117	403 845,24	4,37
Pietarsaari	19 097	239	1 264 219,55	13,67
Sievi	4 781	60	125 585,13	1,36
Toholampi	2 938	103	419 272,36	4,53
Veteli	3 004	114	429 248,00	4,64
Sopimuskunnat:				
Kruunupyö	6 422	83	28 995,26	0,31
Pedersöre	11 172	31	57 990,52	0,63
Vöyri	6 376	2	28 995,26	0,31
Yhteensä	128 195	3 953	9 249 755,84	100

3. STRATEGIA, ORGANISAATIO JA YHTEISET TAVOITTEET 2023–2025

3.1 Strategia 2021-2025 ohjelman toteuttaminen

Koulutusyhtymän menestyminen edellyttää kasvua ja sitä tukevia toimintaympäristöstä johdettuja päämääriä. Uuden strategian keskeinen teema on kestävä kasvu ja kehitys. Vuosien 2021–2025 aikana tavoittelemme kestävästä kasvusta, mikä mahdollistaa toiminnan uudistamisen ja kehittämisen. Talouden ja toiminnan tasapainottamiseksi monipuolistamme erilaisten toimintatuottojen hyödyntämistä ja uudistamme rakenteitamme. Lisäämme ja vahvistamme palveluitamme opiskelijalähtöisesti työelämän tarpeisiin ja niitä ennakoivien. Kestävän kasvun strategia nojaa monialaiseen toimintaan. Kaikkia toimintojamme tulee kehittää ja uudistaa (koulustoittoa, työelämäpalvelut, hankkeet, hallinto ja tukipalvelut) laadun varmistamiseksi sekä palvelukykyä ja ketteryyden lisäämiseksi. Uuden strategian taustalle ja lähtökohdiksi on määritelty yhteiset arvot, visio ja missio. Kpedulle on tärkeää, että arvot huomioidaan strategian taustalla. Kpedun arvot 2021–2025 on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 1. Kpedun arvot, visio ja missio 2021–2025 ja niistä johdettuja käytännön toimintaa ohjaavia periaatteita

- Asiakaslähtöisyys
 - Kuuntelemme asiakasta ja teemme kaikkemme vastataksemme asiakkaan tarpeeseen.
 - Palvelemme asiakasta joustavasti, positiivisesti ja ammattitaitoisesti.
 - Tarjoamme mahdollisuuden opiskella yksilöllisesti ja osaamisperusteisesti. Toiminnassamme korostuu ohjauksellinen ote.
- Uusiutuminen
 - Haemme aktiivisesti ja ratkaisuhakuisesti uusia kestäviä tapoja toimia.
 - Haluamme olla edelläkävijöitä ja luomme alueen menestystä.
 - Teemme tiivistä yhteistyötä työelämän ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa.
 - Edistämme yrittäjyyden kehittymistä ja huomioimme yrittäjyyskasvatuksen koulutussisällöissä.
- Yhteisöllisyys
 - Yhdessä olemme enemmän – jaamme tietoa ja välitämme kollegoistamme.
 - Pidämme kynnykset matalina – haluamme saada kaikkien panoksen toiminnan kehittämiseen.
 - Luomme yhdessä ja toisiamme arvostaen turvalliset oppimisympäristöt.
- Visio ”Kestävästä kasvusta, kehittävästä kumppanuudesta”
- Missio ”Tehtävämme on ammattiin ja työelämään kouluttaminen, oppimiseen ja hyvään elämään eväät antaen”

Kpedun koulutusalojen omaa substanssiosaamista elinkeinoelämän sektoreilta on vahvistettava. Tulevaisuuden osaamistarpeiden ennakointia tulee tehdä varmistamalla oman henkilökunnan osaamisen ajantasaisuus sekä seuraamalla ja osallistamalla monipuolisesti sekä yhteiskunnallisiin että osaamisaloihin liittyviin ennakointiverkostoihin. Oma osaamisen ja asiantuntijuuden kehittäminen luo kestävästä ja kehittyvästä tieto- ja taitopohjan toimia ajanmukaisesti ja taloudellisesti ammatillisen koulutuksen osaamispalvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa. Tämä tukee strategisten ratkaisujen tekemistä ja niihin sitoutumista.

Kestävän kasvun strategian tärkeimmät päämäärät voidaan jakaa sisäisiin ja ulkoisiin tekijöihin. Koulutusyhtymältä odotetaan palveluita erilaisille asiakasryhmille jatkuvan oppimisen strategian mukaisesti. Nämä ulkoiset odotukset kohdistuvat palvelukykyyn, erityisesti siten, että tärkeimpinä asioina strategian taustalla ovat sekä opiskelijoiden että työelämäasiakkaiden palvelut.

Yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutokset nostavat kestävästä kehityksen vaateet esille tulevaisuuden kannalta strategisina haasteina, mitkä on huomioitava laaja-alaisesti ekologiselta, sosiaaliselta ja taloudelliselta näkökannalta. Asiakaslähtöisten toimintatapojen tärkeys tulee korostumaan tulevaisuudessa. Edelleen

uutena painopisteenä odotetaan jatkuvan oppimisen palveluiden kehittämistä. Ulkoisiin palveluihin voidaan lukea myös koulutusyhtymän toiminta-alueen elinvoiman kehittäminen hankkeiden ja innovaatiotoiminnan avulla. Kehityshankkeissa yhteistyö elinkeinoelämän ja julkisen sektorin organisaatioiden kanssa muodostaa vahvan verkoston uusille hankkeille.

Strategian päämäärien toteuttaminen voidaan määritellä sellaisten muutostavoitteiden avulla, mihin pyritään toiminnassa vuoteen 2025 mennessä. Seuraavassa on esitelty keskeiset Kpedun ulkoisesta toimintaympäristöstä johdetut palvelutarpeet ja niitä edistäviä tavoitteita.

Taulukko 2. Toimintaympäristöstä johdetut palvelutarpeet

- Opiskelija- ja työelämäasiakkaiden palvelut:
 - Vetovoimaisten koulutusten kehittäminen
 - Yksilöllisten valintojen mahdollistaminen
 - Joustava ja asiakaslähtöinen toimintatapa
 - Työnantajien kuunteleminen ja hyödyntäminen koulutussisältöjen kehittämisessä
- Alueellinen elinvoimayhteistyö (kehittämis- ja innovaatiotoiminta):
 - Innovaatioiden ja ideoiden rohkea edistäminen dialogissa yritysten ja aluekehittäjien kanssa
 - Työllisyyden edistäminen, uusien toimialojen työvoiman kouluttaminen
 - Alueen kannalta keskeisten toimialojen kehitysten ja tarpeiden ennakointi
 - Aktiivinen osallistuminen julkiseen keskusteluun ja tiedottamiseen elinkeinoelämän, yhteiskunnan ja koulutuksen ajankohtaisista asioista
- Jatkuvan oppimisen palvelut:
 - Uraohjauksen ja eri-ikäisten yksilöllisten koulutuspalveluiden kehittäminen
 - Yhteistyö yritysten kanssa kaikissa eri oppimisympäristöissä
 - Digitalisoinnin, (verkko-opintojen/oppimisympäristöjen), digipedagogiikan ja osaamispe-
rusteisuuden kehittäminen
 - Ei-tutkintoon johtavien koulutustuotteiden kehittäminen ja toteuttaminen

Toimintaympäristön muutoksissa on huomioitava jatkuvasti myös koulutustoiminnan järjestämisen kannalta strategiset riskit ja niihin liittyvät kehityskulut, kuten esimerkiksi: rahoituksen riittävyys, kilpailu alueellisilla ja valtakunnallisilla koulutusmarkkinoilla, opiskelijahankinta, oppimisympäristöt, etätöiden tuomat muutokset, tilakysymykset ja opiskelijoiden arvomaailman kehittyminen. Kpedun toiminta-alueen kilpailukyvyyn kannalta on strategisesti huomioitava myös yhteistyön tiivistäminen muiden koulutustarjoajien kanssa ja joustavien siirtymien mahdollistaminen yksilöllisissä opintopoluissa.

Sisäiset toimintaprosessit – Toimenpiteet palvelutarpeisiin vastaamiseksi

Toimintaympäristön kehitykseen ja muutoksiin perustuvien palvelutarpeiden toteutus tehdään Kpedun toimintaa koskevien sisäisten tavoitteiden avulla. Seuraavassa on koottu yhteen keskeiset sisäistä toimintaa koskevat päämäärät ja sellaiset muutostavoitteet mihin niiden suhteen pyritään 2025 mennessä. Palvelut toteutetaan koulutusyhtymän sisäisen toiminnan avulla.

Taulukko 3. Sisäisen toiminnan kehitystarpeet

- Oppimisen, ohjauksen ja opetuksen edistykselliset toimintatavat
 - Sisäisten palveluprosessien sujuvoittaminen
 - Prosessien johtaminen (ydin- ja tukiprosessit)
 - Oppimisen ja osaamisen laadunvarmistus ja jatkuva parantaminen
 - Yksilöllisten opintopolkujen joustava toteutus
- Kestävä taloudenhallinta
 - Ennakoiva toiminnan ja talouden suunnittelu (sis. seurantajärjestelmät)
 - Digitalisointiin perustuvan opiskelun lisääminen
 - Palveluiden tuotteistus ja vakiointi (volyymin lisäys edellyttää skaalautuvuutta)
 - Rahoituksen monipuolistaminen

- Palvelukyky
 - Nopea ja oikea-aikainen reagointi työelämän kysyntään
 - Asiakaslähtöinen ajattelu eri näkökulmista
 - Sisäisten toimintojen hyvä yhteistyö ja palvelukyky
 - Henkilökunnan osaamisen ajantasaisuuden varmistaminen

Uuden strategiakauden tavoitteiden saavuttamiseksi henkilöstö on avainasemassa toiminnan kehittämisessä. Joustavuuden ja asiakaslähtöisyyden lisääminen ovat tavoitteita, mitkä edistävät sekä opiskelijoiden että työelämäasiakkaiden palveluita. Uudet toimintamallit rakennetaan prosessien johtamisella. Palvelukyvyn kehittämisen edellyttämä joustava ja monialainen toiminta määrittelee lähtökohdat organisaation ja johtamisjärjestelmän uudistamiselle.

3.2 Strategian toteuttamisen keskeiset toimenpiteet suunnitelmavuosille 2023–2025

Vuosille 2021-2025 laaditun strategian toteutumista tullaan arvioimaan kevätkaudella 2023. Strategiaan perustuvia konkreettisia toimenpiteitä määritetään yhtymäsuunnitelmaan perustuen sekä kolmen vuoden suunnittelukaudelle että vuosikohtaisesti. Seuraavat asiat ovat keskeisiä onnistumistavoitteita suunnitelmavuosina 2023-2025:

”Kestävää kasvua ja kehittävää kumppanuutta”

- Asiakasta arvostavat toimintakäytännöt (asiakkaan kohtaaminen, vuorovaikutus)
- Pedagogisen ohjelman toimeenpano (vaatimukset, yhdenmukaisuus, sujuvoittaminen)
- Henkilöstön työhyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja turvallisuuskulttuurin vahvistaminen
- Toimintaympäristön osaamistarpeita vastaava uusiutuminen ja ennakoiva palvelu- ja kehitystoiminta
- Kestävä taloudenhallinta, toimintatuottojen vahvistaminen ja investointikyvyn varmistaminen
- Laadunhallintajärjestelmän, tiedolla johtamisen ja jatkuvan parantamisen kehitys

Strategian toteuttamisessa ja sen arvioinnissa huomioidaan erityisesti se, että Kpedun ensisijainen tehtävä on ammatillisen osaamisen tuottaminen ja kehittäminen oman toiminta-alueemme tarpeisiin. Toiminta-alueen työvoimapulan ratkaisemiseksi on strategisesti tärkeitä huomioida yritysten ja työnantajien osallistaminen opetussisältöjen ja toimintamallien kehittämiseen sekä yrittäjyyden edistämiseen

3.3 Organisaatio

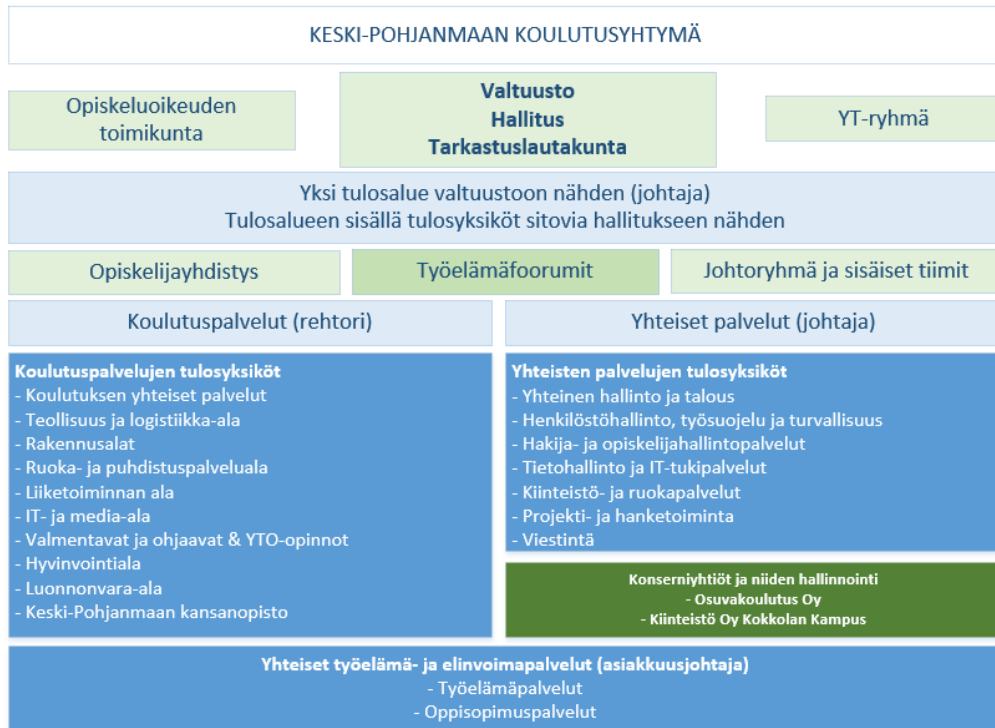
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän organisaation uudistamisesta 1.1.2022 lukien päätettiin yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2021. Organisaatiouudistuksen tavoitteena on sisäisen toiminnan, palvelukyvyn ja sujuvien prosessien kehittäminen siirtymällä yhteen tulosalueeseen. Organisaation uudistaminen edellyttää hallintosäännön, toimintasääntöjen sekä laadunvarmistus- ja johtamisjärjestelmän päivittämistä.

Organisaation uudistamisen lähtökohdat perustuvat uuden strategian tavoiteasetantaan ja kehityskohteisiin. Organisaation ja johtamisjärjestelmän uudistamista on pohjustettu jo aiemmin 2020 toteutetun johtamisjärjestelmän arvioinnin avulla. Kehityskohteina johtamisen ja organisaation kehittämisessä on tunnistettu tarpeita prosessinomaisen toiminnan ja yhtenäisten johtamiskäytäntöjen kehittämiseen, johtamistyön yhdenmukaistamiseen, lähiesimiestyön parantamiseen, esimiesvastuiden ja –rakenteiden tasapainottamiseen, muutosjohtamisen taitojen kouluttamiseen sekä talous/kustannustietoisuuden kehittämiseen. Perusorganisaation muotoa, toimenkuvia ja tulosalueiden roolia on syytä tarkastella.

Työelämälähtöisyyden ja palvelukyvyn lisääminen edellyttää uudistamista sekä käytännön opetustyössä että johtamistehtävissä. Organisaatorakenteen uudistamisen strategisina tavoitteina on lisätä joustavuutta työelämälle suunnattujen palveluiden suunnittelussa, markkinoinnissa sekä toteuttamisessa. Ulkoisen palvelukyvyn kehittäminen tukee suoraan myös koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja ajanmukaisuutta. Ammatillisen koulutuksen laatustrategia 2030 sisältää keskeiset yleiset tavoitteet ja kehityskohteet mihin strategian ja organisaation uudistamisen avulla vaikutetaan: asiakaslähtöisyyden parantaminen, uudistumiskyvyn vahvistaminen, joustavuuden/reagointikyvyn kehittäminen, tietoon pohjautuvan johtamisen vahvistaminen,

palveluiden tasaisen ja korkean laadun varmistaminen. Johtamisessa ja tavoiteasetannassa korostuu avoimuus ja läpinäkyvyys niin, että luottamus toimijoiden välillä on korkea. Organisaatiouudistusta tuetaan myös tiedon johtamisella, tietojärjestelmien ja raportoinnin kehityksellä. Johtamisen ja organisaation uudistaminen selkeyttää tavoiteasetantaa talouden ja toiminnallisten tulosten suhteen.

Organisaatorakenne 1.1.2022

Kuva 4. Kpedun voimassa oleva organisaatio (yhtymävaltuusto 3.6.2021)

3.4 Opiskelijamäärän kehitys 2020–2025

Alla oleviin taulukoihin on opiskelijamäärät ilmaistu laskennallisina opiskelijavuosina. Vapaan sivistystyön mukaiset koulutukset on ilmaistu opiskelijaviikkoina ja muu maksullinen palvelutoiminta euroina, kaikki muut opiskelijavuosina.

Järjestämislupa an kuuluvat opiskelijavuodet	2020	2021	2022e	2023	2024	2025
Ammatilliset perustutkinnot	1 911	1 942	2 020	2 000	2 000	2 000
Ammatilliset perustutkinnot, oppisopimus	78	88	119	100	100	100
Ammatilliset perustutkinnot, työvoimakoulutus	139	158	136	145	150	150
Ammatillinen lisäkoulutus	149	146	182	150	150	150
Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	311	263	362	300	300	300
Ammatillinen lisäkoulutus, työvoimakoulutus	16	23	16	20	20	20
VALMA-koulutus/ TUV A -koulutus	42	45	44	45	50	50
Yhteensä	2 646	2 663	2 880	2 760	2 770	2 770
Järjestämislupa (tavoitteelliset opiskelijavuodet)	2 733	2 745	2 592	2 730	2 800	2 900

Muut opiskelijavuodet ja opiskelijaviikot	2020	2021	2022e	2023	2024	2025
Toisille koulutuksen järjestäjille myydyt koulutukset	21,3	15,9	23	25	30	35
Osuva Oy:n järjestämät koulutukset	22	54,9	70	70	70	70
Vapaan sivistystyön koulutukset opiskelijaviikkoina	6 608	8 920	9 949	9 000	9 000	9 000
Muu maksullinen palvelutoiminta (m€)	0,4	1,0	0,8	1,3	1,4	1,5

3.5 Henkilöstötavoitteet ja henkilöstömäärän kehitys

Yhtymävaltuuston keväällä 2021 hyväksymän vuosien 2021-2025 strategian tavoitteiden mukaisesti vuonna 2022 laaditaan uusi henkilöstöstrategia. Uutta henkilöstöstrategiaa valmistellaan henkilöstön kehittämisen tiimissä (HEKE-tiimi). Suunnitelmakaudella edistetään opettajuuden uudistumista, työelämälähtöisyyttä ja henkilöstöä kannustetaan tavoitteiden mukaisiin kehittämishankkeisiin ja koulutuksiin. Esimiestyö tukee yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta ja ammattiylpeyden vahvistumista.

Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä edistetään, mitataan ja arvioidaan säännöllisesti sekä tarpeisiin reagoidaan kehittämistoimenpiteillä. Turvallisuutta kehitetään jatkuvilla parannustoimilla. Henkilöläsolla on käytössä yhtenäiset onnistumiskeskustelu-, työnkuvaus- ja työn vaativuuden arviointimallit. Koulutusyhtymän toimipaikoissa henkilöstöllä on tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset oikeudet ja velvollisuudet.

Kokonaishenkilöstömäärän kehitys on riippuvainen koulutuksen volyymista ja käynnissä olevista hankkeista. Koulutusyhtymän yksiköissä oli tarkasteluhetkellä 26.9.2022 yhteensä 451 työntekijää (ilman sivutoimisia), joista 79,4 % (358) oli vakituisessa työsuhteessa. Opettajien osuus koko henkilökunnasta oli 55,2 % (249). Naisten osuus henkilömäärästä oli 63 % (284). Koko henkilöstön keski-ikä oli tarkasteluhetkellä 49 vuotta ja vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 51 vuotta. Yli 50-vuotiaiden määrä oli noin 49,7 % (224) ja yli 55-vuotiaiden määrä 35,3 % (159). Vuonna 2021 eläkkeelle jäi 4 henkilöä. Vuonna 2022 27.9.2022 mennessä on eläkkeelle siirtynyt 8 henkilöä.

Talousarviovuodelle 2023 arvioitu henkilötyövuosimäärä on 420 ja vuoden 2022 lopun henkilöstömäärä on noin 430. Henkilöstömäärä on vuosien 2021-2022 aikana kasvanut, johtuen opetus- ja kulttuuriministeriön lisärahoitusta ohjaavan opetushenkilöstön määräaikalaiseen palkkaamiseen. Vuoden 2022 lopussa opetushenkilöstön määrän arvioidaan olevan 54,7 % ja muun henkilöstön määrän 45,3 %. Suunnitelmakauden 2023-2025 aikana opetushenkilön osuuden arvioidaan kasvavan ja muun henkilöstön osuuden ja määräaikalaisten määrän arvioidaan laskevan. Klpedun henkilötyövuosimäärä on suunnitelmakaudella 420-430 tasolla.

Henkilöstömääriä ja -rakennetta koskevat mittarit ja tunnusluvut vuosille 2021-2025 esitetään tarkemmin liiteosan 7.1 mittaritaulukossa.

3.6 Suunnitelmakauden yhteiset toimintapolitiikat

3.6.1 Johtaminen ja konsernitoiminta

Koulutusyhtymän tavoitteena on vahvistaa hyvän hallinnon toimintaperiaatteiden toteuttamista, joka tarkoittaa toimintarakenteiden ja –tapojen laadukkuutta, kokonaisvaltaista riskienhallintaa, sisäistä valvontaa ja arviointitoimintaa sekä konserniohjauksen toteuttamista. Koulutusyhtymän perustehtävä on ammatillisen koulutuksen järjestäminen jäsenkuntien puolesta.

Vuonna 2018 laadittu Konserniohje sisältää konsernitoiminnassa noudatettavat periaatteet. Konserniohje tarkistetaan hallintosäännön muutosten ja suositusmuutosten vuoksi vuosina 2022–2023. Tilinpäätöksen lisäksi osavuosisikatsauksissa raportoidaan koulutusyhtymän konsernitason toteutumat.

Kokonaisvaltaista konserni- ja riskienhallintaa toteutetaan asiantuntijalähtöisellä osallistumisella konserni- ja omistusyhteisöjen hallintoon. Koulutusyhtymän tavoitteena on aktiivisesti osallistua omistusyhteisöjen strategiseen, tulokselliseen ja taloudelliseen kehittämiseen sekä toimintaedellytysten parantamiseen.

Koulutusyhtymä omistaa konsernina yli 50 % omistusosuudella KOY Kokkolan Kampuksen 75 %. Yhtiö omistaa kampushallin sekä yliopistokeskuksen kiinteistön. Lisäksi yhtiön kautta vuokrataan koulutusyhtymän omistamia tiloja mm. ammattiopisto Luoville, Toholammin kunnalle, Kokkolan kaupungille ja Soitelle. Maksullista koulutuspalvelutoimintaa toteutetaan Osovakoulu Oy:n kautta. Koulutusyhtymän omistusosuus yhtiöstä on 100 %. Konsernitason riskienhallinnan näkökulmasta koulutusyhtymä on myöntänyt omavalkoiset takaukset Kiinteistö Oy Kokkolan Kampuksen investointilainoihin sekä antolainan Osovakoulu Oy:lle.

Koulutusyhtymä on omistajana Centria-ammattikorkeakoulussa. Omistusosuus äänivaltaisista osakkeista on 18,5 %. Muut olennaiset omistusosuudet ovat: KOY Innogate 30,6 %, Kannuksen Tutkimustila Luova Oy 25 % ja Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki 49 %.

3.6.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Koulutusyhtymän johtamis- ja toimintajärjestelmän tehokkuus on hallituksen ja johtavien viranhaltijoiden vastuulla. Johtamisjärjestelmä sisältää kokonaisvaltaisen riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja tuloksellisuuden arvioinnin menettelyt.

Koulutusyhtymän sisäinen valvonta on se osa johtamista, jolla tunnistetaan, ennaltaehkäistään ja hallitaan riskejä. Sisäinen valvonta on johtamisen osa jokaisessa esimiestehtävässä. Se toteutuu systemaattisena johtamisjärjestelmänä koko organisaation läpi vietyinä:

- tulosten määrittelynä ja tavoitteiden asettamisena, johdonmukaisena organisaationa
- järjestelmällisenä vastuun ja velvollisuuksien jakona sekä suunnitelmallisena tehtävien jakona
- tehokkaina laskenta- ja raportointijärjestelminä sekä tarkoituksenmukaisten apuvälineiden käyttönä.

Strategia, talousarvio ja yhtymäsuunnitelma ovat perusta sisäiselle valvonnalle. Laajempi strateginen arviointi ja suunnittelu tehdään noin neljän vuoden välein. Talousarvion ja yhtymäsuunnitelman laadinta tapahtuu vuosittain ja siinä arvioidaan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toimintokohtaiset tavoite- ja tulosneuvottelut käydään vähintään kerran vuodessa ja niiden kautta ohjataan ja seurataan toimintaa ja tavoitteiden toteutumista.

Toiminnan onnistumista seurataan ja arvioidaan sisäisellä valvonnalla. Yhtymäsuunnitelman tavoitteiden toteuttamista seurataan neljännesvuosittain osavuosisikatsauksilla. Osavuosisikatsauksissa raportoidaan sekä taloudellisesta että toiminnallisesta näkökulmasta. Riskien arviointi tehdään vuosittain yhtymäjohtajan ja hallituksen toimesta. Taloudellista valvontaa tehdään lisäksi pääkirjaston tilivalvonnalla sekä ostolaskutusitien tarkastuksella. Hankintatoimi on yksityiskohtaisesti ohjeistettu ja kalustorekisteriä hoidetaan Primus-järjestelmän luetteloiden kautta. Toiminnallista valvontaa suoritetaan henkilöriskien arvioinnilla, päätös-menettelyn seurannalla ja tietojärjestelmien ajantasaisuuden seurannalla. Luottamushenkilöiden osalta käytetään erillistä sidonnaisuusrekisteriä sidonnaisuuksien ilmoittamista ja raportointia varten.

3.6.3 Henkilöstön yhteistoiminta

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä toimii yhteistoimintamenettelystä annettujen lakien ja suositusten mukainen yhteistoimintaelin, jossa on työnantajan edustus sekä tasapuolinen edustus kaikista henkilöstöjärjestöistä. YT-ryhmän tehtävänä on käsitellä henkilöstön asemaan liittyviä sopimuskysymyksiä sekä toimia tiedonvälityskanavana henkilöstön ja työnantajan välillä sekä käsitellä työsuojelu- ja turvallisuusasioita. YT-ryhmä toimii yhtymähallituksen alaisena.

Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua koulutusyhtymän toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää koulutusyhtymän palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Yhteistoiminnassa korostetaan avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäin tapahtuvaa yhteistyötä.

Yhteistoimintamenettelyn asiapiiriin kuuluvat muun muassa ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat

- henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa ja palvelurakenteessa,
- palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käytöllä tai liikkeen luovutuksella,
- henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia,
- henkilöstösuunnitelmiin, kuten henkilöstö- ja koulutus- sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma,
- periaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat henkilöstöhallintoa, työhönottoa, perehdyttämistä, tiedotusta, aloitetoimintaa sekä henkilöstön virkistys- ja työhyvinvointitoimintaa,
- taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Yhteistoimintamenettelyssä tulee käsitellä myös opintovapaalain 9 §, työterveyshuoltolain 11 § ja yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 4 ja 21 §:ssä tarkoitetut asiat. Välittömän yhteistoiminnan toteuttamisen muotoja ovat esimerkiksi kehityskeskustelut, palautteen antaminen, työpaikkakokoukset, tiedotustilaisuudet, koulutus- ja tiedotusluonteiset neuvottelutilaisuudet, osallistuminen kehittämissuunnitelmiin, laatu- ja tuloksellisuusryhmät sekä tiimitoiminta.

3.6.4 Turvallisuus

Kokonaisturvallisuus Kpedussa käsittää mm. työturvallisuuden ja työsuojelun (vastuuhenkilö turvallisuus-päällikkö), työhyvinvoinnin (vastuuhenkilö henkilöstöpäällikkö) sekä kiinteistöturvallisuuden ja vartiointin (vastuuhenkilö kiinteistöpäällikkö). Muita kehitettäviä turvallisuuden osa-alueita ovat pelastusturvallisuus, henkilöturvallisuus, toiminnan ja oppimisympäristöjen turvallisuus, kyberturvallisuus, väärinkäytösten ja poikkeamien hallinta, ympäristöturvallisuus sekä varautuminen ja kriisinhallinta. Työturvallisuuslain mukaisesti jokainen Kpedussa toimiva on vastuussa omasta ja toisen turvallisuudesta - vastuuhenkilöiden tehtävänä on luoda puitteet ja mahdollisuus turvalliselle toiminnalle sekä toimia asiantuntijana. Turvallisuustoiminnan tavoitteena on hyvinvoiva henkilöstö ja opiskelijat terveellisessä ja turvallisessa työ- tai oppimisympäristössä.

Turvallisuuden painopiste on ennakoinnissa: kehitetään toimintoja ja mittaristoa sekä toimintakulttuuria. Työsuojelun toimintaohjelmassa yksi tavoite vuosille 2022-2025 onkin turvallisuuskulttuurin kehittäminen. Lisäksi yhteistyössä eri tahojen kanssa valmistellaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmaa, jonka tarkoituksena on lisätä toimintavalmiutta erilaisissa kriisi-, häiriö- ja poikkeustilanteissa.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä toimii YT-ryhmän alaisena viisijäseninen työsuojelujaos. Työsuojelujaokseen kuuluu neljä henkilöstön valitsemaa työsuojeluvaltuutettua sekä turvallisuus-/työsuojelupäällikkö. Jaoksessa käsitellään yleisiä kaikkia koskevia turvallisuusasioita. Työsuojelujaos tekee tarvittaessa työnantajalle esityksiä työolojen parantamiseksi, työterveyshuollon kehittämiseksi sekä työsuojelukoulutuksen ja työnopastuksen järjestämiseksi. Lisäksi jaos osallistuu työkykyä ylläpitävän toiminnan järjestämiseen ja työsuojelutarkastuksiin.

Turvallisuustoiminnan tavoitteet:

- turvallisuuskulttuurin kehittäminen
- ennakoivan mittariston kehittäminen
- turvallisuusjärjestelmän (Pro24) kehittäminen
- jatkuvuus- ja valmiussuunnitelma.

3.6.5 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Naisten ja miesten välinen tasa-arvo on Suomessa keskeinen yhteiskuntapoliittinen tavoite. Sitä säätelee laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta (L 609/1986). Tasa-arvolakia täydennettiin vuonna 2005 (232/2005) ja viimeisin tasa-arvolain osittaisuudistus (1329/2014) tuli voimaan 1. tammikuuta 2015. Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Kaikilla tulee olla samat oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet niin työ- kuin yksityiselämässä ja muutoinkin yhteiskunnassa. Sukupuolten välinen tasa-arvo ei merkitse samanlaisuuden vaatimusta, mutta naisten ja miesten erilaisuus ei saa johtaa eriarvoiseen asemaan tai kohteluun yhteiskunnassa. Tarvitaan myös aktiivista toimintaa molempien sukupuolten koulutus- ja uravalintojen monipuolistamiseksi. Koulutuksen keskeinen tavoite on miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen kaikilla yhteiskunnan aloilla.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lakia sovelletaan kaikkeen julkiseen ja yksityiseen toimintaan. Yhdenvertaisuuden edistämällä viitataan toimenpiteisiin, joilla pyritään ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumiseen käytännössä ja muihin verrattuna heikommassa olevien aseman parantamiseen tosiasiallisen yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä on tavoitteena edistää työntekijöiden ja opiskelijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua. Tavoitteena on myös auttaa Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä työskenteleviä ja opiskelevia tunnistamaan, arvioimaan ja tarvittaessa muuttamaan toimintatapojaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä tukevaan suuntaan. Tasa-arvon edistämällä on myönteinen vaikutus henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointiin ja ilmapiiriin. Kun työntekijät ja opiskelijat kokevat, että heitä kohdellaan oikeudenmukaisesti ja heidän työtään arvostetaan, se lisää viihtyvyyttä ja motivaatiota työyhteisössä. Oppilaitoksissa työskentelevien asenteet ja toimintatavat vaikuttavat myös opiskelijoiden arvomaailmaan ja käyttäytymiseen.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tarkastellaan henkilöstöpoliittisessa tasa-arvosuunnitelmassa sekä opetustoiminnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma painottuu erityisesti palvelussuhteen elinkaaren eri vaiheisiin, palvelussuhteen ehtoihin ja palkkausta koskeviin asioihin. Opetustoiminnan tasa-arvosuunnitelmassa kiinnitetään huomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen ja edistämiseen mm. opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä ja opintosuorituksia arvioitaessa.

Koulutusyhtymällä on ohje epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja kiusaamisen ehkäisemiseksi ja käsittelyyn. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan mm. henkilöstökyselyllä ja opiskelijapalautteilla.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi mm.:

- kiinnitämme huomiota tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen urakehityksessä ja kouluttautumisessa,
- edistämme naisten ja miesten tasa-arvoista palkkausta,
- kehitämme työympäristöjä sellaisiksi, että ne soveltuvat kaikille sukupuolille ja helpottamme työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista,
- huolehdimme siitä, ettei työntekijä tai opiskelija joudu sukupuolisen häirinnän tai ahdistelun kohteeksi,
- kiinnitämme huomiota tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden toteutumista vaikeuttaviin asenteisiin,
- hyväksymme ihmisten erilaisuuden luonnollisena ja yhteisöä rikastuttavana asiana,
- vahvistamme päätöksentekomenettelyn tasa-arvoisuutta, yhdenvertaisuutta sekä henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia ja osallisuutta,

- on luotu toimintamalli, joilla välittömästi puututaan epäasialliseen kohteluun, kiusaamiseen, sukupuoliseen häirintään tai ahdisteluun, jos sitä tapahtuu.

Tasa-arvoajattelu ja yhdenvertaisuus tulee olla näkyvä periaate myös kaikessa opetuksessa ja ohjauksessa. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä oppimisympäristönä vaalii suvaitsevuutta, tasa-arvoista kohtelua ja huomioi erilaiset opiskelijat.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen tavoitteena on auttaa Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä työskenteleviä tunnistamaan, arvioimaan ja tarvittaessa muuttamaan toimintatapojaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä tukevaan suuntaan. Vastuu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain noudattamisesta työpaikoilla kuuluu työnantajalle, mutta vastuu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuudesta käytöksestä ja toiminnasta kuuluu koko työyhteisölle.

3.6.6 Ympäristö ja kestävä kehitys

Kuntien ja kuntayhtymien tavoitteena on ympäristönäkökulman sekä ilmastotavoitteiden ja kestävä kehityksen edistäminen kansallisten ja alueellisten ohjeistusten ja suunnitelmien mukaisesti.

Kestävä kehitys on osa koulutusyhtymän ”kestävän kasvun” strategian 2021-2025 toteuttamista. Kestävästä kehityksestä on laadittu erillinen osastrategia. Koulutusyhtymässä toimii kestävä kehityksen tiimi, jossa on edustus eri koulutusaloilta.

Kestävä kehityksen edistämisen tavoitteena on opastaa ihmisiä niin, että heillä on kyky ja halu vaikuttaa kestävä tulevaisuuden rakentamiseen oman elämänsä eri vaiheissa ja rooleissa. Ammatillisen koulutuksen osalta tavoitteena on, että jokainen opiskelija omaa tarvittavat tiedot, arvot ja taidot toimiakseen työelämässä, kuluttajana ja kansalaisena kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti ottaen huomioon elinkaarirajattelun periaatteet. Hän ymmärtää globaalit ympäristökysymykset. Ratkaisuisaan hän pohtii eettisiä näkökulmia.

Kestävä kehityksen osa-alueet jaetaan ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyiden osa-alueisiin. Kestävä kehitys on otettu osaksi ammatillisten tutkintojen osaamistavoitteita.

Osaamisen tavoitteissa ja koulutusyhtymän toimintavoissa toteutetaan ekologisen kestävyiden mukaista toimintaa hankinnoissa, opetuksessa ja jätteiden käsittelyssä. Tavoitteena on tehdä ekokampusselvitys, jonka pitkän aikavälin tavoitteena on olla hiilineutraali ammatillisen koulutuksen järjestäjä.

Taloudellista ja sosiaalisesti kestävä kehitystä toteutetaan työelämälähtöisen osaamisen tuottamisessa, opiskelijan joustavien ja yksilöllisten tutkinnon suorittamispolkujen mahdollistamisessa, osaamisen tunnistamisessa sekä elinikäisten ja elämänlaajuisten oppimisen tukemisessa. Tilojen käyttöasteiden seuranta ja tilankäytön tehokkuustavoitteet tukevat taloudellisen kestävyiden edistämistä. Uudet oppimisympäristöt pyritään rakentamaan niin, että kestävät toimintatavat ovat mukana arjen toiminnassa.

Sosiaalista ja kulttuurista kestävä kehitystä tukevat ympäristön turvallisuuden, terveellisyden ja viihtyisyyden vahvistaminen, tasa-arvoisen toiminnan mahdollistaminen, opiskelijakyselyt, monikulttuurisen toimintaympäristön hyväksyminen ja ottaminen huomioon toiminnassa sekä syrjäytymisen ehkäisy. Myös työsuojeluorganisaatio tukee osaltaan tätä toimintaa.

Digitalisaation uudet mahdollisuudet, Lean-ajattelun mukaisten toimintamallien kehittäminen sekä yhteisöllisten toimintatapojen lisääminen tukevat kestävä kehityksen eri osa-alueita koko koulutusyhtymän toiminnassa. Koulutusyhtymässä pyritään myötävaikuttamaan henkilöstön osallistumiseen kestävä kehityksen koulutuksiin.

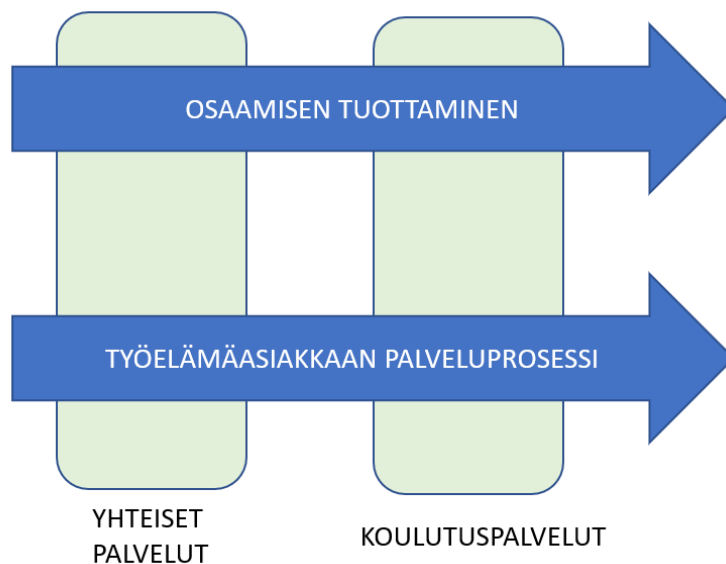
4. TALOUSARVION 2023 JA TALOUSSUUNNITELMAN 2023–2025 PERUSTELUT

4.1 Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet

Talousarviovuoden tavoitteet on esitetty suunnitelmakauden tavoitteiden kautta, joilla tuetaan uudessa strategiassa sekä ulkoisen ja sisäisen toimintaympäristön muutoksen arvioinnin kautta määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista. Olennainen tulosnäkökulma vuonna 2022 on koulutusyhtymän taloudellisen liikkumavaran tasapainon saavuttaminen, tulopohjan vahvistaminen ja toimintojen kannattavuuden vahvistaminen.

Koulutusyhtymän taloudellisen tilan vahvistaminen korostuu talousarviovuoden 2022 ja lähivuosien tavoitteissa. Keskeisiä keinoja talouden vahvistamiseen ovat tulo-rahoituksen vahvistamisen lisäksi henkilöstöressurssien käytön tehokkuus, digitalisaation edistäminen koulutusyhtymän tilastrategia, missä kiinnitetään huomiota kiinteistöjen/tilojen vähentämiseen sekä kustannustehokkaisiin korjaus- ja rakennusinvestointeihin.

Uuden strategia vuosille 2021-25 perustuu toimintaympäristöstä johdettuihin palvelutarpeisiin, sekä niiden pohjalta määriteltyihin toiminnan kehitystavoitteisiin. Strategian tavoitteiden kuvaamisessa hyödynnetään tasapainotettua mittaristoa, missä huomioidaan henkilöstön, toimintaprosessien, asiakkaiden ja talouden sekä vaikuttavuuden näkökulma. Strategian toteuttamisen kuvaus perustuu ydinprosesseihin nojaavan toimintamallin esittelyyn.

Kuva 5. Ydinprosesseihin perustuva malli

Yhteiset tavoitteet talousarviovuodelle 2023

Asiakkaiden näkökulma	
Tavoite	Toimenpiteet
Asiakaslähtöisen toiminnan kehittäminen	Pedagogisen ohjelman hyväksyminen ja toimeenpano Työnantaja-asiakkaiden palveluprosessin kehittäminen, asiakaslähtöisen toiminnan valmennusohjelman toteutus Koulutuksen saavutettavuuden ja monimuotoisuuden edistäminen Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta
Työelämässä oppimisen osuuden kasvu	Työelämässä oppimista tukevan koulutussuunnittelun kehittäminen Työelämässä tapahtuvan oppimisen ohjaamisen laadun kehittäminen Työelämäpalauteprosessin mallintaminen Uusien koulutusten kehittäminen koulutustarjonnan laajentamiseksi
Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen	Viestintästrategian luominen ja toimintamallien uudistaminen Työnantajille suunnatun ja räätälöidyn viestinnän vahvistaminen.
Henkilöstön näkökulma	
Tavoite	Toimenpiteet
Yhteisten arvojen toteutuminen	Yhteisöllisyyden edistäminen Arvojen esille tuominen ja huomiointi viestinnässä Uusiutumista tukevan tulevaisuustyöskentelyn toteutus
Henkilöstön työhyvinvointi ja työkyky	Tiimien toimintamallien koulutus ja yhtenäistäminen Kuormitushuippujen tasaaminen, vuosikellot Turvallisuus- ja työsuojelutoiminnan suunnitelmallisuus
Digitalisoinnin tuettu hyödyntäminen	Valmennus tiedolla johtamisen kulttuuriin ja toimintaan (KPEDU mittaristo + seuranta)
Prosessien näkökulma	
Tavoite	Toimenpiteet
Laadunhallintajärjestelmän uudistaminen	Laatujärjestelmän uudistamisen loppuunsaattaminen
Tiedolla johtamisen edistäminen	Toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen ja käyttöönotto (PKW) Työelämäasiakkaiden asiakkuudenhallinnan laaja käyttöönotto (CRM) Tiedolla johtamisen ja tieto-osaamisen vahvistaminen Monimuoto ja e-oppimisen lisääminen, verkko-opetuksen laajentaminen
Palveluprosessien sujuvoittaminen	Sisäisen asiakkuuden toimintamallien uudistaminen (Prosessikuvaukset) TOS/DigiPeda/IT yhteinen palvelukehitys
Talouden ja vaikuttavuuden näkökulma	
Tavoite	Toimenpiteet
Toimintatuottojen vahvistaminen	Toimintatuottojen monipuolistuminen
Talouden seuranta ja ennakointi	Toimintatuottojen ja kustannusten ennakoiva suunnittelu ja raportointi VOS-rahoituksen monipuolinen hyödyntäminen ja kasvattaminen +5 %
Tuottavuuden kehitys	Työtehtävien ja prosessien lean-kehittäminen Kehitys- ja hanketoiminnan toimintaprosessien uudistaminen Henkilöstö, tila- ja laiteresurssien käyttöasteen seuranta ja kehittäminen
Kestävän kehityksen edistäminen	Vihreän siirtymään/kestävän kehityksen koulutustarjonnan laajentaminen Energiansäästöohjelma Ekokampus toimintaohjelma

4.2 Talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023–2025 rakenne

Koulutusyhtymän strategia 2021-2025 ja uusi organisaatio hyväksyttiin valtuustossa keväällä 2021. Valtuustoon nähden sitovana on yksi sisäinen tulosalue. Yhtymähallitukseen nähden sitovana tasoina ovat yhteiset palvelut, koulutuspalvelut, työelämä- ja elinvoimapalvelut, luottamushallinto ja rahoitus. Ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös vuodelle 2023 saadaan vasta vuoden 2022 lopussa. Talousarvio on laadittu varovaisuusperusteella varsinaisen järjestämisluvan 2.572 ja määräaikaisten lisäyksen 20 eli 2.600 tavoitteellisen opiskelijan rahoitusperusteen mukaisesti. Toiminnallisena tavoitteena on saavuttaa noin 5 % lisäys järjestämislupaan, joka tarkoittaa noin 2.730 tavoitteellista opiskelijamäärää. Mikäli opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituspäätöksissä tulee olennaisia poikkeamia arvioidusta, vuoden 2023 talousarviota tarkistetaan vuoden 2023 aikana.

Talousarvion laadinnan pohjana on ollut valtion talousarviossa esitetyt tiedot valtionosuusrahoituksesta, sisältäen 3,7 % indeksikorotuksen. Järjestäjäkohtaiseen OKM:n vuoden 2023 talousarvion perusrahoituspäätökseen sisältyvät aiemmista vuosista poiketen opetuksen ohjaukseen määrärahat ja maksuttoman toisen asteen II vuoden rahoitus. OKM:n erillispäätöksillä myönnetään strategiarahoitus. Koulutusyhtymän tulo-rahoituksen arvioidaan lievästi kasvavan vuosien 2021-2022 tasosta uuden EU-ohjelmakauden hankkeiden käynnistyessä sekä maksullisen koulutustoiminnan kasvaessa korona-pandemian jälkeen.

Tulostavoitteeksi koko yhtymän osalta on vuodelle 2023 asetettu + 100.000 euroa. Vuoden 2023 tilikauden tulos sisältää auto- ja logistiikan purkukustannuksia 180 t€, jolloin oikaistu vertailukelpoinen tulostavoite on +280 t€. Taloussuunnitelma vuosien 2024-2025 tulostavoite on +400 t€ vuodessa. Kestävän kasvun tavoitteiden ohessa koulutusyhtymän tavoitteena on taloudellisen liikkumavaran tasapainoisuus. Ammatillisen koulutuksen reformi, valtionosuusrahoituksen leikkaukset ja investoinnit aiheuttivat vuosina 2015-2019 koulutusyhtymän talouden merkittävän heikentymisen. Taloudellinen tilanne on kohentunut vuodesta 2020 alkaen, mutta tilikauden säilyttäminen positiivisena ja taseaseman vahvistaminen vaativat edelleen talouden tasapainottamista suunnitelmakauden aikana. Talouden vahvistamisessa olennaista on tulo-rahoituksen kasvu, investointikyvyn säilyttäminen ja kokonaisvelkatason kasvun rajoittaminen enintään 22-25 m€ tasoon.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus vahvistetaan valtuustossa talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Esitys valtuustolle on, että tulosalueen sitovaksi määrärahaksi käyttötalouden osalta vahvistetaan tuloslaskelmaperusteisesti sisäinen/ulkoinen tilikauden tulos. Vuoden 2023 talousarvioehdotus ja taloussuunnitelma 2023–2025 esitetään valtuustolle vahvistettavaksi nettomenositovuudella.

Tulosalue	Valtuusto
Palvelualue/tulosityksikkö	Hallitus

Investointimenojen osalta valtuusto vahvistaa sitovaksi määrärahaksi talonrakennuksen nettomäärärahan siten, että sitovuustasona on talonrakennushankkeiden kohteet sekä aikataulu hankkeen käynnistymisen osalta. Mahdolliset rakennusaikataulun muutokset käsitellään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Irtaimen käyttöomaisuuden osalta kokonaismääräraha hyväksytään nettositovuudella, koska moniin hankintoihin sisältyy ulkopuolinen rahoitus. Lisäksi valtuusto vahvistaa tuloslaskelman ja rahoituslaskelman ohjeellisena taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Valtuusto päättää erikseen tuloslaskelman tilikauden tuloksen jälkeisistä eristä. Hallitus päättää muilta osin tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

4.3 Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Koulutusyhtymän vuoden 2023 talousarviossa ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelma vuosina tavoitteena on tulopohjan vahvistaminen ja laajentaminen. Yhteistyössä Osuvakoulutus Oy:n kanssa tavoitellaan noin 1,3 m€ maksullisten koulutuspalvelujen myyntiä. Tämä edellyttää palvelujen tuotteistamista, verkkokoulutusten kehittämistä ja myös lisäresursointia.

Tavoitteena on saada kuluja edelleen pudotettua suunnitelmakauden aikana hallinto- ja palvelutoiminnan sujuvuutta uudistamalla ja kiinteistökujuja vähentämällä. Toisaalta vuosina 2013-2020 tehtiin henkilöstövähennyksiä, joten tuloperustan kasvaminen edellyttää myös uusia henkilöstörekruinteja.

Vuosikate olisi kyettävä pitämään tasolla, jolla investoinneista johtuvat poistot sekä lainanlyhennykset kyetään kattamaan. Poistojen kasvua kompensoi investointivarausten käytön ansiosta poistoeron muutos. Vuosikate on pidettävä yli 3 milj. euron tasolla suunnitelmakauden aikana talouden sopeuttamisohjelman sekä rakenteellisten muutosten kautta. Suunnitelmakauden osalta tuloslaskelmat ovat viitteelliset, koska vuoden 2023 osaltakaan ei ole tarkkaa tietoa valtionosuusrahoituksen lopullisesta määrästä.

Tuloslaskelma, € (ulkoinen)	TP-2021	TA-2022	TA-2023	TS-2024 t€	TS-2025 t€	K% 23-22	K% 23-21
Toimintatuotot							
Myyntituotot	33 459 095	34 413 900	35 361 600	36 200	37 100	2,75	5,69
Maksutuotot	59 935	55 000	55 000	80	80	0,00	-8,23
Tuet ja avustukset	3 296 696	3 773 100	2 934 800	3 370	3 500	-22,22	-10,98
Vuokratuotot	435 503	428 600	442 900	450	450	3,34	1,70
Muut tuotot	313 005	47 300	99 800	100	100	110,99	-68,12
Toimintatuotot yhteensä	37 564 234	38 717 900	38 894 100	40 200	41 230	0,46	3,54
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-23 598 740	-24 326 200	-23 885 800	-24 600	-25 300	-1,81	1,22
Palvelujen ostot	-4 841 391	-4 895 300	-4 968 200	-5 150	-5 300	1,49	2,62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 089 876	-3 830 900	-4 260 900	-4 400	-4 500	11,22	4,18
Avustukset	-129 586	-106 300	-117 700	-120	-120	10,72	-9,17
Vuokrat	-1 424 627	-1 467 900	-1 576 100	-1 600	-1 600	7,37	10,63
Muut kulut	-690 076	-864 900	-700 800	-500	-500	-18,97	1,55
Toimintakulut yhteensä	-34 774 296	-35 491 500	-35 509 500	-36 370	-37 320	0,05	2,11
Toimintakate	2 789 938	3 226 400	3 384 600	3 830	3 910	4,90	21,31
Korkotulot	1 109	700	700	1	1		
Muut rahoitustulot	6 526	3 900	4 200	5	5		
Korkomenot	-115 945	-95 000	-100 000	-130	-160		-13,75
Muut rahoitusmenot	-6 843	-3 700	-4 800	-6	-6		
Rahoitustuotot/kulut netto	-115 153	-94 100	-99 900	-130	-160	6,16	-13,25
Vuosikate	2 674 785	3 132 300	3 284 700	3 700	3 750	4,87	22,80
Suunnitelmapoistot	-2 767 398	-2 932 300	-3 184 700	-3 300	-3 350	8,61	15,08
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0		
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0		
Tilikauden tulos	-92 614	200 000	100 000	400	400		
Poistoeron muutos	188 749	187 400	163 300	170	190		
Varausten muutos	0	200 000	180 000	0	0		
Rahastojen muutos	76 293	20 000	80 000	50	50		
Tilikauden yli-/alijäämä	172 429	607 400	523 300	620	640		
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP-2021	TA-2022	TA-2023	TS-2024	TS-2025		
Toimintatuotot/kulut, %	108,0 %	109,1 %	109,5 %	110,5 %	110,5 %		
Poistot vuosikatteesta %	103,5 %	93,6 %	97,0 %	89,2 %	89,3 %		
Poistot, % (poistot/toim.tuotot)	7,4 %	7,6 %	8,2 %	8,2 %	8,1 %		

Yhtymän toimintakate osoittaa varsinaisen toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Vuosikate eli yhtymän rahoitustulos ilmoittaa riittääkö kuntayhtymän tulo-rahoitus kattamaan investointitoiminnasta aiheutuvat käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate siirtyy rahoitusosaan nettoinvestointien katteeksi. Rahoitusosan laskelmassa pitkäaikaisten saamisten ja lainojen muutoksella varaudutaan toiminnan rahoitukseen. Yhtymän talouden asemaa 2021-2025 kuvaavat tuloslaskelman tunnusluvut.

Vuoden 2023 talousarviossa huomioitavaa on se, että henkilöstökujuja alentaa verrattuna vuosiin 2021-2022 ns. eläkeperusteisen tasausmaksun poistuminen kuntayhtymiltä, joka Kpedun osalta on ollut noin 500.000 € vuodessa.

4.4 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio ja tilinpäätös vaikuttavat kuntayhtymän maksuvalmiuteen. Rahoitusosa jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirtaa, joka osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden nettoinvestointien rahoittamiseen. Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan rahavirtaa, jossa olennaisia eriä ovat lainakannan muutokset. Varsinaisen toiminnan ja rahoitustoiminnan kokonaisuutos osoittaa koulutusyhtymän maksuvalmiuden muuttumisen. Taloussuunnitelmavuosien rahoituslaskelmassa lainanotto pyritään pitämään alle 25 m€ tasolla suunniteltujen investointien rahoittamiseksi. Osaan nykyisistä lainoista on mahdollista hakea lyhennysvapaata, mikäli yhtymän kassatilanne heikkenee suunnitellusta. Rahoitusta on tarkoituksena saada myös kiinteistöjen myynnin kautta. Lainatarve riippuu vuosikatteen toteutumisesta ja lopullisista investointipäätöksistä.

Rahoituslaskelma (1000 €)	TP 2020	TP 2021	TA2022en	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 829	2 675	3 132	3 285	3 700	3 750
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Korjauserät	-185	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5 546	-4 461	-6 500	-6 850	-7 100	-5 150
Rahoitusosuudet investointimenoihin	142	1 440	308	0	0	0
Hyödykkeiden luovutustulot	89	563	154	0	0	0
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	-1 671	217	-2 906	-3 565	-3 400	-1 400
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	5 000	5 000	6 000	5 500	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 396	-2 946	-3 571	-3 300	-3 500	-3 500
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	138	45	1 050	600	600	800
josta lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen nettorahavirta	-258	2 099	2 479	3 300	2 600	1 300
Rahavarojen muutos	-1 929	2 316	-427	-265	-800	-100
Rahavarat 31.12.	-634	1 682	1 255	990	190	90
Rahavarat 1.1.	1 295	-634	1 682	1 255	990	190

Rahoituslaskelman tunnuslukujen kehitys osoittaa, että varsinaisen toiminnan tulo-rahoitus ei vielä riitä nettoinvestointien rahoitukseen. Lainanhoitokate ja tulo-rahoitus on vuosina 2020-2021 vahvistunut, mutta vuonna 2022 ennakoitaan tapahtuvan heikennystä. Vuosikatteen tulisi olla tasolla, joka riittää lainanlyhennysten hoitoon suunnitelmakautena.

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA2022en	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Investointien tulo-rahoitus, % (vuosikate/omahankintameno)	70,85 %	88,55 %	50,58 %	47,96 %	52,11 %	72,82 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2,3m€	-3,4m€	-6,9m€	-10m€	-11,3m€	-11,1m€
Lainakanta 31.12., m€	15,8m€	17,9m€	19,3m€	22,0m€	24,0m€	24,5m€
Lainanhoitokate	1,12	0,91	0,88	1,00	1,06	1,07
Kassavarat 31.12., m€	-0,63m€	1,68m€	1,26m€	1,0m€	0,19m€	0,09m€
Kassan riittävyys (pv)	-5,60pv	14,51pv	10,03pv	7,90pv	1,47pv	0,71pv

4.5 Palvelualueiden tuloslaskelmat 2023 – 2025

Yhtymävaltuustoon nähdn koulutusyhtymän toiminta raportoidaan yhtenä tulosalueena. **Yhtymähallitukseen** nähdn talousarvio on sitova ja raportoidaan seuraavina kokonaisuuksina:

- Rahoitus ja rahastojen käyttö
- Luottamushenkilötoiminta ja toimielimet
- Yhteiset palvelut
- Koulutuspalvelut
- Työelämä- ja elinvoimapalvelut
- Konserniyhtiöiden toiminta

Vuoden 2023 talousarvio on laadittu 1.1.2022 voimaantulleen organisaation mukaisesti. Aikaisempien vuosien organisaatorakenteen mukaiset kustannuspaikat on kytketty uuden organisaation osastorakenteeseen ja samalla historiatiedot linkittyvät. Samalla on selkiytetty toimintokohtaisuutta.

- Luottamushenkilötoiminta ja sisäiset toimielimet on koottu uudeksi osastoksi, jossa on kustannuspaikoittain eritelty organisaation mukaiset toimielimet (valtuusto, hallitus, tarkastuslautakunta, YT-ryhmä, työelämäfoorumit, opiskeluoikeuden toimikunta) sekä henkilöstön yhteistoiminta.
- Rahoituksen osastoon on koottu OKM:n valtionosuusrahoitus, korko- ja rahoituserät sekä kehittämisrahaston käyttö.
- Sisäisessä laskennassa vyörytetään koulutuksen toimialoille kk-kohtaisilla todellisilla toteutumilla VOS-rahoitus ja meno-osuudet, jotta tilastointiperusteita noudattaen nähdään toimialakohtaiset kustannus- ja kannattavuustiedot.

Yhteisiä palveluja kehitetään ulkoisten ja sisäisten asiakkuuksien sekä tiedolla johtamisen ja toiminnan kannattavuuden edistämisen näkökulmasta. Yhteisten palveluiden palvelualue muodostuu seuraavista tulosyksiköistä:

- Johtamispalvelut (luottamushenkilöhallinto ja sisäinen johtaminen)
- Yhteinen hallinto ja talous
- Henkilöstöhallinto, työsuojelu ja turvallisuus
- Hakija- ja opiskelijahallintopalvelut
- Tietohallinto ja IT-tukipalvelut
- Kiinteistö- ja ruokapalvelut
- Projekti- ja hanketoiminta
- Viestintä

Koulutuspalveluiden tehtävänä on tuottaa ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestämislupien ja rahoituksen puitteissa eri ikäisille opiskelijoille työelämän tarpeiden mukaisia koulutuspalveluita. Kahdeksalla eri toimialalla opiskelijat voivat opiskella ammatillisia perustutkintoja (26) ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoja (34) tai niiden osia sekä tutkintoon valmentavassa TUVA-koulutuksessa, kansanopistolinjoilla tai vapaan sivistyksen kursseilla. Toimialat tuottavat palveluita myös Osuvakoulutus Oy:lle. Palvelualue vastaa opinto-ohjauksesta, kansainvälisestä toiminnasta ja opiskeluhuollon koordinoinnista.

Palvelualue muodostuu seuraavista tulosyksiköistä:

- Koulutuksen yhteiset palvelut (hallinto, opiskelijahuolto, kansainvälisyys)
- Teollisuus ja logistiikka
- Rakennusalat
- Palvelualat (entiset Ruoka- ja puhdistuspalveluala sekä IT- ja media-ala)
- Liiketoiminnan ala
- Hyvinvointiala
- Luonnonvara-ala
- Keski-Pohjanmaan kansanopisto
- YTO/VALMA

Työelämä- ja elinvoimapalvelujen palvelualue muodostuu seuraavista tulosyksiköistä:

- Työelämäpalvelut
- Oppisopimuspalvelut
- Konserniperusteinen yhteistyö Osuvakoulutus Oy:n kanssa

Taulukko. Palvelu- ja osastotason tulot-/menot sekä henkilöstökulujen osuudet

Kpedu yhteensä (ulkoinen/sisäinen)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	K%23-22	K%23-21
Toimintatuotot	36 611 763	38 117 442	39 101 000	39 406 700	0,8	3,4
Toimintakulut	-32 641 008	-35 327 447	-35 874 900	-36 022 100	0,4	2,0
- josta henkilöstökulut	-22 116 369	-23 581 901	-24 326 500	-23 885 800	-1,8	1,3
Ylijäämä/Alijäämä	173 449	172 486	607 100	523 300		
Osastot / palvelualueet	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	K%22-21	K%22-20
Rahoitus						
Toimintatuotot	29 604 894	29 967 903	30 616 800	31 200 000	1,9	4,1
Toimintakulut	-42 384	-92 199	-39 500	-51 100	29,4	-44,6
- josta henkilöstökulut	0	-1 862	0	0		
Ylijäämä/Alijäämä	28 121 898	29 840 116	30 703 700	31 079 600	1,2	4,2
Luottamushallinto ja toimielimet						
Toimintatuotot	100	-142	0	0		
Toimintakulut	-144 778	-143 319	-143 300	-144 700	1,0	1,0
- josta henkilöstökulut	-120 419	-118 735	-111 200	-107 800	-9,2	-10,5
Ylijäämä/Alijäämä	-144 678	-143 462	-143 300	-144 700	0,9	0,0
Yhteiset palvelut						
Toimintatuotot	3 379 160	3 643 527	3 807 100	2 974 100	-21,9	-18,4
Toimintakulut	-13 249 318	-12 674 344	-13 557 200	-12 835 600	-5,3	1,3
- josta henkilöstökulut	-7 551 116	-6 851 384	-7 139 900	-6 242 600	-12,6	-8,9
Ylijäämä/Alijäämä	-11 710 980	-11 017 024	-11 816 400	-11 831 900	0,1	7,4
Koulutuspalvelut						
Toimintatuotot	3 474 860	4 118 231	4 414 900	4 765 600	7,9	15,7
Toimintakulut	-18 179 987	-21 417 986	-21 068 500	-21 773 400	3,3	1,7
- josta henkilöstökulut	-13 938 913	-16 143 002	-16 558 500	-16 935 800	2,3	4,9
Ylijäämä/Alijäämä	-15 220 992	-17 895 382	-17 332 700	-17 829 300	2,9	-0,4
Yhteiset työelämä- ja elinvoimapaalvelut						
Toimintatuotot	152 750	387 924	262 200	467 000	78,1	20,4
Toimintakulut	-1 024 541	-999 599	-1 066 400	-1 217 300	14,2	21,8
- josta henkilöstökulut	-505 921	-466 918	-516 900	-599 600	16,0	28,4
Ylijäämä/Alijäämä	-871 798	-611 763	-804 200	-750 400	-6,7	22,7

4.6 Talousarviovuoden 2023 sitovat määrärahat ja perustelut

Talousarvioehdotus vuodelle 2023 sisältää seuraavat erityismäärärahat ja perustelut, jotka esitetään hallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi:

- Talousarvioehdotus vuodelle 2023 on laadittu oletuksella, että opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän ammatilliseen koulutukseen ja vapaan sivistystyön valtionosuusrahoitus kasvaa indeksikorotuksen 3,7 % mukaisesti ja järjestämisluvan tavoitteellinen opiskelijamäärä on vähintään 2.600. OKM:n tulo-rahoitusperuste on siten 31.200.000 euroa.
- Oppivelvollisuuden laajentamisen ja maksuttoman toisen asteen kustannuksia maksetaan OKM:n rahoitusperusteen mukaisesti. Mikäli etuuksia laajennetaan, niin päätökset tehdään erikseen yhtymähallituksessa.
- Yhtymän investointiohjelman toteuttamiseksi sekä maksuvalmiuden rahoittamiseksi vuonna 2023 varaudutaan pitkäaikaisen talousarviolainan ottamiseen enintään 6,0 M€.
- Nykyisten talousarviolainojen osalta hyväksytään muuttamaan lainojen lyhennysohjelmaa siten, että vuodelle 2023 haetaan tarvittaessa lyhennysvapaata enintään 1,5 milj. euron lyhennysten edestä.
- Käyttöomaisuuden laskentaohjeiden mukaisesti investointien aktivointirajaksi vahvistetaan 10.000 €.
- Vuoden 2023 aikana arvioidaan vuosille 2024–2025 suunnitellun investointiohjelman laajuus siten, että analysoidaan koulutusyhtymän tilikausien vuosikatteen ja rahoitusaseman kehittyminen sekä lainakan- nan enimmäistasot.

5. INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2023–2025

5.1 Toimitilat ja kiinteistöt

Toimitilat ja kiinteistöt muodostavat merkittävän osan koulutusyhtymän kiinteistä kustannuksista. Kiinteistöjen kokonaismäärää on viimeisen 10 vuoden aikana pyritty vaihteittain vähentämään. Tilastrategian mukaisesti Kokkolassa on luovuttu aiemmin Kauppapiston ja Kirkkolehdon sekä 1.6.2021 lukien Terveystien kiinteistöistä. Kokkolassa on myös purettu useita kiinteistöjä kuten Närvilänkatu 39 asuntola, Närvilänkatu 8:n C-siipi (ent. Sähkö) ja ok-talo. Auto- ja logistiikan rakentamisen yhteydessä v. 2022-2023 puretaan vanha auto-osastorakennus. Maakunnan alueella Perhon kiinteistö on myyty Perhon kunnalle. Toholammin kiinteistön osalta ovat myyntitoimenpiteet käynnissä. Samanaikaisesti rakennetaan myös uutta ja korjataan olemassa olevia tiloja.

Suunnitelmakaudella pyritään edelleen vähentämään kiinteistöjen kokonaismäärää niin, että koulutusyhtymän kiinteistöjen kokonaispinta-ala saataisiin n. 60.000 m² tasolle. Koulutusyhtymän käytössä olevien tilojen määrää on edelleen vähennettävä, koska koulutukseen kohdistuvat toiminnalliset muutokset, mm. työpaikalla järjestettävän koulutuksen lisääntyminen ja digitalisaation hyödyntäminen, muuttavat ja vähentävät tilantarvetta.

Investointiohjelman toteuttamiseen liittyviä riskejä (esimerkiksi kustannusten ylitykset) kartoitetaan hankkeiden kustannusten ennakoinnilla ja raportoinnilla. Investointihankkeiden etenemisen ja kustannuskertymien seuranta kehitetään kiinnittämällä huomiota ohjausryhmien kokoonpanoon ja koulutusyhtymän johdoryhmälle ja yhtymähallitukselle laadittavan raportoinnin avulla. Ennakoivia tarveselvityksiä jatketaan suunnitelmakaudella kaikkien koulutusyhtymän omistamien kiinteistöjen osalta.

Investointiohjelmassa huomioidaan myös pitkän tähtäimen suunnittelu, aina vuoteen 2030 asti. Koulutusyhtymän toimipaikkaverkostoa ja tilojen käyttöasteita seurataan ja arvioidaan suunnitelmakaudella sekä myös pitkän tähtäimen toimintaa ajatellen. Osaa tiloista joudutaan peruskorjaamaan ja parantamaan, tavoitteena tilojen käytön tehostaminen ja toimivuuden parantaminen oppimis- ja työympäristöinä ottaen huomioon koulutustarjonnan muutokset.

Pidemmällä tähtäimellä toteutuva investointiohjelma riippuu yhtymän tuloskehityksestä ja toiminnan laajuudesta. Lisäksi investointien toteuttamiseen voi vaikuttaa myös käytettävissä oleva rahoitus. EU:n ja Suomen tasolla tulee todennäköisesti haettavaksi uusia rahoitusratkaisuja vuosien 2022-2024 aikana. Näitä avautuvia rahoitusmuotoja pyritään hyödyntämään koulutusyhtymän investointiohjelmien toteuttamisessa.

Luonnonvara-alan Kannuksen toimipisteeseen rakennettava uusi lypsykarjapihatto (2,6 m€) on valmistunut kevään 2022 aikana. Lypsykarjapihatton rakentamisessa on hyödynnetty myös EU-rahoitusta. Kokkolassa ammattikampuksella on vuoden 2022 aikana käynnistetty auto- ja logistiikkatilojen rakentaminen. Rakentaminen toteutuu vuosina 2022-2023 siten, että elokuussa 2023 olisi valmista. Auto- ja logistiikkatilojen uudistaminen sisältää sekä aiemmin käytössä olleiden rakennusten purkua että uusien tilojen rakentamista. Kokonaiskustannusten tavoitehinta on 8,0 m€, perustuen 04/2022 kustannustason arviointiin. Rakennus- ja materiaalikustannusten nousun johdosta voidaan kustannustasoja vielä joutua arvioimaan uudelleen. Suunnitelmavuosina 2023-2024 varaudutaan Kälviän ja Kannuksen rakennuskohteiden käynnistämiseen siten, että investointien ennakoiva suunnittelu tehdään vuoden 2022 aikana.

Suunnitelmakauden 2022-2024 investointiohjelman kokonaiskustannukset ovat 19,1 m€, josta talonrakennuksen kohteiden osuus on 15,8 m€. Investointiohjelmassa vuosi 2023 on sitova, muut vuodet ovat ohjeellisia. Talousarviovuoden 2023 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 6,85 m€. Suunnitelmakauden 2022-2024 investointiohjelman toteuttaminen on taloudellisesti haasteellinen. Mikäli koulutusyhtymän talouskehitys 2021-2022 heikkenee, tulevien vuosien investointeja joudutaan uudelleenarvioimaan.

Irtaimen investointien vuosittainen määrärahavaraus on 1,0 m€. Irtaimen hankintojen osalta käytetään tapauskohtaisesti leasing-rahoitusta, joka parantaa koulutusyhtymän kassavalmiutta. Osakemerkintöihin varaudutaan 50 t€ määrärahalla ja maa- ja metsäalueiden ostoon 50 t€ vuosimäärärahalla. Koulutusyhtymällä on yli 500 ha metsätilaomaisuus, josta tehdään arvioinnit myös mahdollisten myyntien osalta.

Vuosikunnossapidon määrärahasi varataan 250.000 € vuodessa akuuttien tarpeiden tyydyttämiseksi. Lisäksi varataan 100.000 - 150.000 € / vuosittaisten rakennuskohteiden suunnittelumäärärahavaraukseksi siten, että hallitus kohdentaa vuosittain kunnossapito-ohjelmassa molemmat em. käyttötarkoitukset. Määrärahat ovat yhteiset yhtymän kaikille toimipaikoille. Kiinteistöpalvelut vastaavat kaikista toimitiloja koskevista muutos-, korjaus-, perusparannus- ja uudisrakennushankkeiden suunnittelusta ja toteuttamisesta yhteistyössä käyttäjän kanssa. Sama koskee myös nykyisten tai uusien tilojen vuokrausta.

Uuden suunnitelmakauden kestävä kehityksen strategian mukaisesti kiinteistöjen ja oppimisympäristöjen hyödyntämisen ekologisuutta pyritään kehittämään. Vuoden 2021 lopulla on käynnistetty Ekokampus-selvitys, missä kartoitetaan teknologian kehittymisen ja uusien toimintamallien avulla vaihtoehtoja koulutusyhtymän toiminnan ympäristöystävällisyyden, energiatehokkuuden ja hiilineutraalisuuden edistämiseksi.

5.2 Irtaimen omaisuuden hankinta

Irtaimen omaisuuden hankintaan on varattu vuodelle 2023 yhteensä 1,0 M€. Irtaimen hankinnat ovat sekä korvaus- että uushankintoja. Hankinnat tehdään hankintalain ja yhtymähallituksen hyväksymän hankintaohjeen mukaisesti ja erityisesti hankinnoissa otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan kestävä kehitys, tuotteiden ja niiden pakkausmateriaalien ympäristövaikutukset ja kuormitukset sekä kierrätysmahdollisuudet elinkaaren aikana.

5.3 Muut investoinnit

Osakemerkintöihin varaudutaan 50 t€ vuosittaisella määrärahalta ja maa- ja metsäalueiden oston 50 t€ vuosimäärärahalta. Koulutusyhtymällä on yli 500 ha metsätilaomaisuus, josta tehdään arvioinnit myös mahdollisten myyntien osalta.

5.4 Käyttöomaisuuden poistolaskentaohjeet ja poistosuunnitelman noudattaminen

Liikekirjanpidon säännösten mukaisesti käyttöomaisuus on arvostettava ja aktivoitava sen laskennallisen käyttöajan mukaan. Yhtymän käyttöomaisuuden laskentaohjeet ja poistosuunnitelma ovat yhtymäsuunnitelman liitteenä. Valtuuston päätöksen mukaisesti käyttöomaisuuden aktivointirajana on 10.000 euron (alv 0 %).

5.5 Investoinnit vuosina 2023–2025

Talonrakennuksen investoinnit on esitetty liitteessä nro 7.4. Valtuuston päätös on sitova talonrakennushankkeiden kohteiden ja vuosittaisen nettomäärärahan osalta. Mahdolliset rakennusaikataulun muutokset käsitellään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Irtaimen omaisuuden hankintamääräraha käsitellään nettoperusteisesti. Tulosalueet yksilöivät irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelman käyttösuunnitelmassa ja hankintapäätökset tehdään keskitetysti hallintosäännön mukaisesti.

Investointien suunnitelmallisuuden, aikataulutuksen, kilpailuttamisen, päätöksenteon ja kirjanpidon käsittelyn selkeyden vuoksi investointien käsittely hoidetaan seuraavasti:

- talonrakennuskohteiden päätöksentekovastuu on yhtymän johtajalla, seurantavastuu kiinteistöpäälliköllä, vuosikunnossapidon kohteiden vastuut kiinteistöpäälliköllä ja irtaimen omaisuuden hankinnan vastuut talous- ja hallintojohtajalla,
- talouspalvelut konsultoivat yksiköitä hankintalain ja kilpailuttamisen noudattamisessa,
- tulosalueiden vastuulla ovat pääsääntöisesti käyttötaloushankinnat ja investointien päätös- ja kirjanpito vastuut ovat yhtymäpalveluissa,
- investointien toteutusta ja kirjanpidon seuranta selkeytetään yksilöidyllä ohjeistuksella.

Investointiohjelman rahoituksessa varaudutaan talousarviolainanottoon vuodelle 2023 enintään 6,0 M€ saakka. Mikäli koulutusyhtymän taloudessa tapahtuu heikentymistä, tulee investointiohjelmasta alentaa taikka esittää valtuustolle lisälainanottoa.

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Talonrakennus ja peruskorjaus						
Talonrakennusinvestoinnit	4 371 611	3 374 934	6 000 000	5 350 000	5 650 000	3 700 000
Suunnittelumäärärahavaraus	0	0	100 000	150 000	100 000	100 000
Kiinteistöjen vuosikorjaukset	81 319	176 877	300 000	250 000	250 000	250 000
Tulo-osuudet	0	-994 111	0	0	0	0
Yhteensä (sitova määräraha)	4 452 930	2 557 701	6 400 000	5 750 000	6 000 000	4 050 000
Muut investoinnit						
Maa-alueet	0	25 423	100 000	50 000	50 000	50 000
Osakkeet ja osuudet	1 489	139	100 000	50 000	50 000	50 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	0	0	0	0	0
Tulo-osuudet	0	-562 589			0	0
Yhteensä (sitova määräraha)	1 489	-537 027	200 000	100 000	100 000	100 000
Irtain omaisuus (sitova määräraha)	860 440	437 381	1 200 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
NETTOINVESTOINNIT	5 314 868	2 458 055	7 800 000	6 850 000	7 100 000	5 150 000

6. JÄSENKUNTIEN MAKSUSUUDET

Jäsenkunnilta ei esitetä perittäväksi maksuosuuksia. Kuntien maksuosuuksista koulutusyhtymän menoihin määrätään perussopimuksessa. Perussopimusmääräyksiä sovelletaan seuraavasti:

Vanhan 31.12.1996 voimassa olleen sopimuksen mukaan kunnat osallistuivat investointeihin kaikkien oppilaitosten kuntakohtaisen 3 vuoden opiskelijakeskiarvon mukaisessa suhteessa. Pääosa näistä investoinneista syntyi 1.8.1995 nykyistä laaja-alaista kuntayhtymää perustettaessa. Nämä investoinnit ja lainat perittiin kunnilta 31.12.1996 jakoperusteen mukaisesti ja ne maksettiin loppuun 15.11.2003. Investointilainoihin liittyvät lainakorot perittiin oppilaitoskohtaisen 31.12.1996 jakoperusteen mukaisesti.

Perussopimuksen 1.1.1997 tarkistamisen mukaisesti kunnat osallistuvat investointeihin toimipaikkakohtaisen 3 vuoden kuntakohtaisen opiskelijamääräkeskiarvon suhteessa. Investointien periminen kunnilta perustuu valtuuston päätökseen tai erillisiin sopimuksiin. Yksittäinen kunta voi erikseen osallistua yksittäisen investoinnin rahoitukseen. Investointiosuudet lisäävät kuntien omistusta eli peruspääomaosuutta koulutusyhtymässä. Käytännössä uusien investointien rahoitusvastuu on siirtynyt kunnilta suoraan koulutusyhtymän vastuulle.

Talousarviovuodelta 2013 alkaen investointiosuuksia ei ole enää peritty, sillä Kiinteistö Oy Kokkolan Kampuksen (Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen toimitilat) osakemerkintää vastaava kuntaosuus 7 vuoden osalta on päättynyt vuonna 2012. Käyttötaloussuosuksina on peritty Teknologiakeskus KETEK Oy:n osakassopimuksen mukaista kuntaosuutta 5 vuoden aikana 2012-2016, jota vastaavaa osuutta on peritty myös aikaisempina vuosina 2000-2011.

Kuntien maksuosuudet (€)	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA2021-2023 TS2024-2025
Perussopimus / investoinnit						
Kampuksen peruspääomaosuus	0	0	0	0	0	0
Käyttötaloussosuudet						
KETEK-sopimus	100 000	0	0	0	0	0
Kaikki yhteensä	100 000	0	0	0	0	0

7. TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET

7.1 Koulutusyhtymän mittarit

KESKI-POHJANMAAN KOULUTUSYHTYMÄ	Toteutunut	Toteutunut	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite
Näkökulma/Mittari	2020	2021	2022	2023	2024	2025
HENKILÖSTÖN UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY - MITTARIT JA TUNNUSLUVUT						
Henkilötyövuodet yhteensä	413	428	430	425	425	425
Henkilöstömäärät 31.12.	427	447	447	420	420	420
- vakinainen henkilöstö	351	365	365	340	340	340
- määräaikainen henkilöstö	76	82	82	80	80	80
- opetushenkilöstö	225	242	242	230	230	230
- muu henkilöstö	202	205	205	190	190	190
Projektitoiminnan henkilötyövuodet	25	30	30	32	34	34
Henkilöstön sairauspoissaolot, päiviä/työntekijä (ope/muut)	9,0/13,6	9,0/12,0	9,0/12,0	8,0/10,0	8,0/10,0	8,0/10,0
Opettajien kelpoisuusmittari	93 %	91 %	91 %	95 %	95 %	95 %
Henkilöstön palaute (1-5): Kehitämme yhdessä toimintaamme	3,54	3,60	3,60	3,70	3,70	3,70
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	4/2	4/3	4/3	5/5	5/5	5/5
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	4,4 %	5,0 %	5,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %
Henkilöstön kv-jaksojen lukumäärä	24	11	70	80	90	90
Työtapaturmien määrä/kalenteripäivät	5/111	25 /XX	25 /XX	0/0	0/0	0/0
Käydyt onnistumiskeskustelut (%)	60	60	60	100	100	100
OSAAMISEN TUOTTAMINEN - MITTARIT JA TUNNUSLUVUT						
Opiskelijamäärä, henkilöitä summa*	6 736	7 022	7 550	7 900	8 200	8 200
Opiskelijamäärät, ammatillinen*	4 890	5 076	5 400	5 500	5 500	5 500
Opiskelijamäärät, vapaa sivistystyö*	1 101	1 106	1 150	1 200	1 200	1 200
Opiskelijamäärät, muu*	745	840	1 000	1 200	1 500	1 500
Toteutuneet opiskelijavuodet ammatillisessa koulutuksessa	2 646,0	2 663,1	2 880,0	2 780,0	2 800,0	2 800,0
Suoritetut tutkinnot	1 081	1 117	1 200	1 350	1 350	1 350
Suoritetut tutkinnon osat	6 269	7 257	7 300	6 500	6 400	6 400
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	74,3 %	72,5 %	70,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (TK)	7,4 %	8,3 %	9,1 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	15,6 %	13,1 %	12,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %
Opiskelijapalaute, aloituskysely (1-5) ja vastaus-%	4,39/59 %	4,33/53 %	4,44/33 %	4,45/75 %	4,45/75 %	4,45/75 %
Opiskelijapalaute, päättökysely (1-5) ja vastaus-%	4,25/59 %	4,24/41 %	4,19/49 %	4,35/60 %	4,35/70 %	4,35/70 %
Eronneet opiskelijat tutkintotav.*	502	512	500	350	350	350
Eronneet opiskelijat tutkintotav. (neg)*	295	292	250	175	175	175
HOKS-palaute (1-5)*	4,21	4,27	4,15	4,30	4,30	4,30
Erityisen tuen opiskelijoiden määrä*	687	732	700	680	680	700
Majoitetut opiskelijat*	393	394	350	350	350	350
Opiskelijoiden kv-liikkuvuusjaksot	26	7	70	100	120	120
ASIAKKUUKSIEN JA TYÖELÄMÄN KEHITTÄMINEN - MITTARIT JA TUNNUSLUVUT						
Asiakaspalaute: OPAL	4,42	4,26	4,4	4,5	4,5	4,5
Työpaikkapalaute (1-5)	4,30	4,60	4,70	4,40	4,4	4,4
Työpaikkaohjaajan palaute (1-5)	4,20	4,20	4,40	4,50	4,5	4,5
Työpaikkaohjaajan palaute vastausprosentti	-	-	36 %	70 %	70 %	70 %
Koulutettujen työpaikkaohjaajien määrä	40	110	180	200	250	250
Työelämässä oppiminen yhteensä (määrä)	3 926	4 120	4 200	4 000	4 000	4 000
- josta koulutusoppimukset (määrä)	3 012	3 005	3 050	3 000	3 000	3 000
- josta oppisopimukset (määrä)	914	1 115	1 150	1 000	1 000	1 000
Strategisten työelämäkumppanuussopimusten määrä	2	3	4	6	6	6
Osuvakoulutus Oy:n liikevaihto	607 504	706 000	1 100 000	1 300 000	1 500 000	1 500 000
- josta Kpedun toimialojen myynti, %	90 %	90 %	90 %	80 %	80 %	80 %
TALOUS JA VAIKUTTAVUUS - MITTARIT JA TUNNUSLUVUT						
Järjestämisluvan mukainen rahoitus, ammatillinen koulutus	29 532 087	30 187 941	29 619 590	31 200 000	31 800 000	32 300 000
Järjestämisluvan mukainen rahoitus, vap. siv	1 045 945	1 078 436	1 210 175	1 150 000	1 200 000	1 200 000
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	61/2,1m€	62/4,3m€	60/2,7m€	60/3,0m€	60/3,2m€	60/3,2m€
Projektitoiminnan ulkopuolinen rahoitus (m€)	1,8	3,5	2,7	3,4	3,6	3,6
Projektitoiminnan vipuvaikutus	5,9	4,3	8,5	7,0	7,0	7,0
Toimintatuotot	36 236 171	37 564 234	38 717 900	38 894 100	40 200 000	41 230 000
Toimintakulut	32 265 416	34 774 296	35 491 500	35 509 500	36 370 000	37 320 000
Vuosikate	3 828 898	2 674 785	3 226 400	3 284 700	3 830 000	3 910 000
Poistot	2 552 637	2 767 398	2 932 300	3 184 700	3 350 000	3 350 000
Toimintatuotot/-kulut	112,3 %	108,0 %	109,1 %	109,5 %	110,5 %	110,5 %
Toimintatuotot/henkilötyövuosi	87 739	87 767	90 042	91 516	94 588	97 012
Poistot toimintatuotoista	7,0 %	7,4 %	7,6 %	8,2 %	8,2 %	8,1 %
Poistot vuosikatteesta	66,7 %	103,5 %	93,6 %	97,0 %	89,2 %	89,3 %
Nettoinvestoinnit	5 314 868	3 980 000	6 200 000	6 850 000	7 100 000	5 150 000
Investointien tulorahoitus	70,9 %	88,6 %	50,6 %	48,0 %	52,1 %	72,8 %
Kassan riittävyys, pv (31.12./ka. kk lopussa)	-5,6/24,0	10,0/25,0	5,0/20,0	4,0/30,0	5,0/30,0	5,0/30,0
Lainakannan määrä, m€	15,8	17,9	19,3	22,0	24,0	25,5
Toimitilojen määrä (k-m2) - omat kiinteistöt	81 100	69 000	69 000	64 000	62 000	62 000
Toimitilojen määrä (k-m2) - vuokratut tilat	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Toimitilakustannukset, Kiiru (€)	5 116 734	5 450 000	5 325 200	5 300 000	5 300 000	5 300 000
Toimitilakustannukset % (€/toimintakulut)	15,9	15,7	15,0	14,9	14,0	13,5

7.2 Tutkintotarjonta vuonna 2023

Teollisuus ja logistiikka-ala, Ammattikampus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Ajoneuvoalan perustutkinto	
Kaivosalan perustutkinto	
Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto	Koneasennuksen ja kunnossapidon ammattitutkinto
Logistiikan perustutkinto	Kuljetusalan ammattitutkinto
Laboratorioalan perustutkinto	Prosessiteollisuuden ammattitutkinto
Prosessiteollisuuden perustutkinto	Tuotantotekniikan ammattitutkinto
	Erikoisammattitutkinnot
	Koneasennuksen ja kunnossapidon erikoisammattitutkinto
	Prosessiteollisuuden erikoisammattitutkinto
	Tuotantotekniikan erikoisammattitutkinto
Rakennusalat, Ammattikampus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Pintakäsittelyn perustutkinto	Talonrakennusalan ammattitutkinto
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	Puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen ammattitutkinto
Puuteollisuuden perustutkinto	Erikoisammattitutkinnot
Rakennusalan perustutkinto	Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto
Sähkö- ja automaatioalan perustutkinto	
Talotekniikan perustutkinto	
Ruoka- ja puhdistuspalveluala, Ammattikampus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Elintarvikealan perustutkinto	
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto
Ravintola- ja cateringalan perustutkinto	Ruokapalvelujen ammattitutkinto
Liiketoiminnanala, Ammattikampus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Liiketoiminnan perustutkinto	Liiketoiminnan ammattitutkinto
Turvallisuusalan perustutkinto	Lähiesimiestyön ammattitutkinto
	Yrittäjän ammattitutkinto
	Turvallisuusalan ammattitutkinto
	Erikoisammattitutkinnot
	Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto
	Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto
	Turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto
IT- ja media-ala, Ammattikampus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto	Media-alan ammattitutkinto *
Tieto- ja viestintätieteiden perustutkinto	Tieto- ja viestintätieteiden ammattitutkinto
Teknisen suunnittelun perustutkinto	Erikoisammattitutkinnot
	Media-alan erikoisammattitutkinto *
Hyvinvointiala, Ammattikampus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto **	Hieronnan ammattitutkinto
Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto	Mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto
Välinehuoltoalan perustutkinto	Terveysalan ammattitutkinto
	Erikoisammattitutkinnot
	Hieronnan erikoisammattitutkinto
	Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto
	Vanhustyön erikoisammattitutkinto
Kansanopisto, Kälviä	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto	Kehitysvamma-alan ammattitutkinto
	Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto
	Media-alan ammattitutkinto *
	Erikoisammattitutkinnot
	Kasvatus- ja ohjausalan erikoisammattitutkinto
	Media-alan erikoisammattitutkinto *
	Kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto

Luonnonvara-ala, Kannus	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Maatalousalan perustutkinto	Eläintenhoitajan ammattitutkinto
Metsäalan perustutkinto	Maatalousalan ammattitutkinto
	Metsäalan ammattitutkinto
	Erikoisammattitutkinto
	Maatalousalan erikoisammattitutkinto
	Eläintenhoitajan erikoisammattitutkinto
Luonnonvara-ala, Kaustinen	
Perustutkinnot	Ammattitutkinnot
Hevostalouden perustutkinto	Hevostalouden ammattitutkinto
Luonnonvara-ala, Perho	
Perustutkinnot	
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	

(*yhdessä IT- ja media-ala ja Kälviä, **myös Perhon toimipaikassa)

7.3 Valtionosuusrahoituksen laskentaperusteet 2023

Valtionosuusrahoitus v. 2023

v. 2023 arviot budjettia varten. Tarkistetaan todellisen valtionosuusrahoituksen sekä toteutuneen opiskelijamäärän mukaisiksi.

Arvion perustana on vuosien 2021-2022 valtionosuusrahoitus. Vuoden 2023 rahoituspäätökseen vaikuttavat syksyn 2022 aikana haettavat tavoitteelliset opiskelijavuodet. Budjettia laadittaessa tiedossa on, että rahoitukseen tulisi vähintään 2,2 % indeksikorotus, joka valtion lopullisessa vuoden 2023 talousarviossa tarkentui 3,7 % korotukseksi.

Seurantakohde	2020	2021	2022	2022
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	2 733,0	2 745,0	2 745,0	2 745,0
Painotetut opiskelijavuodet	3 189,3	3 190	3 200	3 200
Tutkinnot	1 202	1 250	1 350	1 350
Painotetut tutkintojen pisteet	64 982,5	63 851,0	64 600,0	65 700,0
Valtionosuusrahoitus, €	29 093 476	29 561 000	30 600 000	31 200 000

Vuoden 2023 rahoituksen laskenta tapahtuu vuoden 2021 toteutuman perusteella seuraavasti:

- Perusrahoitus 70 % lasketaan siten että vuoden 2023 järjestämisluvassa olevat tavoitteelliset opiskelijavuodet kerrotaan koulutuksen järjestäjän profiilikertoimella, joka lasketaan vuoden 2021 toteutuneista opiskelijavuodista (painotetut opiskelijavuodet/painottamattomat opiskelijavuodet)
- Suoritusrahoitus 20 % lasketaan kertomalla vuonna 2021 toteutuneet painotetut tutkintopisteet vuodelle 2023 määritellyllä suorituspisteen hinnalla
- Vaikuttavuusrahoituksesta 7,5 % määräytyy vuonna 2019 tutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden työllistymisestä sekä jatko-opinnoista vuoden 2020 lopun tilanteessa. Näiden osalta lasketaan oma pisteytyksensä kaikkien koulutuksen järjestäjien osalta.
- Vaikuttavuusrahoituksesta 1,5 % määräytyy rahoituskaudella 2021-2022 kerätyn opiskelijapalautteen tulosten perusteella
- Vaikuttavuusrahoituksesta 1,5 % määräytyy rahoituskaudella 2021-2022 kerätyn työelämäpalautteen tulosten perusteella

Rahoituksen laskennassa jaetaan vuodelle 2023 valtion talousarviossa saatu ammatillisen koulutuksen määräraha koulutuksen järjestäjien kesken edellä esitettyjen tietojen perusteella. Lisäksi pieni osa rahoituksesta jaetaan harkinnanvaraisena korotuksena sekä strategiarahoituksena OKM:lle tehtyjen hakemusten perusteella. OKM:ltä on saatu ennakkotiedot rahoituksen jakautumisesta koulutuksen järjestäjien kesken.

7.4 Yhdistelmä investoinneista vuosille 2023–2025

Sijaintikunta	Hanke ja toimenpide	Laajuus k-m ²	Korjaus- tarve	Kustannus- arvio IM€	Hankkeen vaihe	TA 2023	TS		2023	2024	2025
							2024				
							Myöh.				
							2,00				
			80 %	2,00	Esisuunnittelu						
Kokkola	Ammattikampus, A-osan, Auditoriosivien peruskorjaus	1200	80 %	2,00	Esisuunnittelu		2,00				
Närviälänkatu 8											
Kokkola	Ammattikampus, F-osan, Hallintosiiven peruskorjaus	500	80 %	1,00	Esisuunnittelu		0,20	0,80			
Närviälänkatu 8											
Kokkola	Talopojanankatu 6, INTO-siiven peruskorjaus	1 900	50 %	2,00	Esisuunnittelu						2,00
Talopojanankatu 6											
Kokkola	Talopojanankatu 6, VALO-siiven peruskorjaus	2 900	50 %	3,00	Esisuunnittelu						3,00
Talopojanankatu 6											
Kokkola	Ammattikampus, Auto- ja logistiikkatilojen uudisrakennus <i>(Jatkuu vuodelta 2022)</i>	3 400	100 %	2,50	Rakennusvaihe	2,50					
Talopojanankatu 8A	Talopojanankatu 8A rakennuksen osittainen purkaminen ja p-alueen rakentaminen										
Talopojanankatu 8A	Ensikeräytin kalustus, varustus ja laitteet (sis. Aurinkopaneelit)			0,35		0,35					
Kokkola	Ammattikampus, Puualan oppimisympäristön peruskorjaus	600	70 %	0,80	Esisuunnittelu		0,80				
Talopojanankatu 8B	Puuosaston teoriatilojen ja sos.tilojen peruskorjaus + puuvaraston laajennus										
Kannus	Kannus, koira-koulutushallin ja pieneäntilän muutostyö (vanhan navetan muutostyö)	1 300	80 %	0,80	Suunnitteluvaihe	0,80					
Ollikkälänkatu 3	Peruskorjaus / muutostyö										
Kannus	Kannus, metsä- ja maatalouskoneiden teoria ja huolto-opetusliiat	1 052	70 %	1,30	Esisuunnittelu			1,30			
Ollikkälänkatu 3	Peruskorjaus / muutostyö										
Kannus	Kannus, Rantala (Nyk. asuntolan korvaava uudisrakennus)	250	100 %	0,40	Esisuunnittelu		0,20	0,20			
Ollikkälänkatu 3	Uudisrakennukset 5 kpl mitaloija										
Kannus	Kannus, verstaarakennuksen peruskorjaus	800	70 %	1,50	Esisuunnittelu						1,50
Ollikkälänkatu 3	Peruskorjaus / muutostyö										
Käivä	Käivä, Päärakennuksen laajennus 1349,5 m ² + peruskorjaus 590 br-m ²	3 032	100 %	6,95	Suunnitteluvaihe	1,70	2,45	1,40			
Opistokatu 1	Asuntolan rakentaminen 1052,5 m ² ja rantasaunan peruskorjaus 40m ²										
	Yhteensä	16 934		22,60		5,35	5,65	3,70	7,90		
	Merkittävät > 0,2 milj. € hankkeet yht.										
	Suunnitelumäärärahan varaus										
	Plenit < 0,2 milj. € kunn.pitohankkeet										
	Hankkeet yhteensä										
	Irtaimistohankinnat					1,00	1,00	1,00			
	Osakeominnat					0,05	0,05	0,05			
	Maa-alueiden ostot					0,05	0,05	0,05			
KAIKKI YHTEENSÄ						6,85	7,10	5,15			
Yht.											
2023-2024						13,95					
2023-2025						19,10					

7.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

TASE-ERÄ	Omaisuslaji	Arvioitu pitoaika	Poisto-menetelmä	Poistojen aloitusaika	Poisto%
Aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Palvelinlisenssit	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
	Muut ATK-ohjelmat	2 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	50.0 %
	Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	50.0 %
Rakennukset	Asuinrakennus (kivi, teräs)	30 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	3.3 %
	Asuinrakennus (puu)	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Opetus- ja hallintorakennukset (kivi, teräs)	30 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	3.3 %
	Opetus- ja hallintorakennukset (puu)	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Kasvihuoneet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
	Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
Koneet ja kalusto	Henkilö- ja pakettiautot	4 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	25.0 %
	Linja- ja kuorma-autot sekä raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
	Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
	Atk-laitteet, palvelimet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
Muut aineelliset hyödykkeet	Maa-ainesten ottoaikat		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Turvesuot		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Muut luonnonvarat		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Arvo - ja taide-esineet		ei poistoaikaa		